

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
1 OCAK - 30 EYLÜL 2008 ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
BİLANÇO	1-5
GELİR TABLOSU	6-7
NAKİT AKIŞ TABLOSU	8
ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU	9
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR	10-52
DİPNOT 1 GENEL BİLGİLER.....	10-11
DİPNOT 2 ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ.....	11-24
DİPNOT 3 ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE HÜKÜMLERİ	24
DİPNOT 4 SİGORTA VE FİNANSAL RİSKİN YÖNETİMİ	24-29
DİPNOT 5 BÖLÜM BİLGİLERİ	29
DİPNOT 6 MADDİ DURAN VARLIKLAR	29
DİPNOT 7 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	29
DİPNOT 8 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	30
DİPNOT 9 İŞTİRAKLERDEKİ YATIRIMLAR	30
DİPNOT 10 REASÜRANS VARLIKLARI	30
DİPNOT 11 FİNANSAL VARLIKLAR	30-32
DİPNOT 12 KREDİLER VE ALACAKLAR.....	32-33
DİPNOT 13 TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR	33
DİPNOT 14 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	33-34
DİPNOT 15 SERMAYE.....	34-35
DİPNOT 16 DİĞER YEDEKLER VE İSTEĞE BAĞLI KATILIMIN SERMAYE BİLEŞENİ.....	35
DİPNOT 17 SİGORTA BORÇLARI VE REASÜRANS VARLIKLARI.....	35-41
DİPNOT 18 YATIRIM ANLAŞMASI YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	42
DİPNOT 19 TİCARİ VE DİĞER BORÇLAR, ERTELENMİŞ GELİRLER.....	42
DİPNOT 20 KREDİLER	42
DİPNOT 21 ERTELENMİŞ GELİR VERGİSİ.....	42-43
DİPNOT 22 EMEKLİLİK SOSYAL YARDIM YÜKÜMLÜLÜKLERİ.....	43
DİPNOT 23 DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER VE MASRAFLAR KARŞILIKLARI.....	44
DİPNOT 24 NET SİGORTA PRİM GELİRİ	44
DİPNOT 25 AİDAT (ÜCRET) GELİRLERİ	44
DİPNOT 26 YATIRIM GELİRLERİ	44
DİPNOT 27 FİNANSAL VARLIKLARIN NET TAHAKKUK GELİRLERİ.....	45
DİPNOT 28 MAKUL DEĞER FARKI GELİR TABLOSUNA YANSITILAN AKTİFLER.....	45
DİPNOT 29 SİGORTA HAK VE TALEPLERİ.....	45
DİPNOT 30 YATIRIM ANLAŞMASI HAKLARI.....	45
DİPNOT 31 ZARURİ DİĞER GİDERLER	45
DİPNOT 32 GİDER ÇEŞİTLERİ.....	45
DİPNOT 33 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDA GİDERLERİ.....	45-46
DİPNOT 34 FİNANSAL MALİYETLER.....	46
DİPNOT 35 GELİR VERGİLERİ	46
DİPNOT 36 NET KUR DEĞİŞİM GELİRLERİ.....	46
DİPNOT 37 HİSSE BAŞINA KAZANÇ.....	47
DİPNOT 38 HİSSE BAŞINA KAR PAYI	47
DİPNOT 39 FAALİYETLERDEN YARATILAN NAKİT.....	47
DİPNOT 40 HİSSE SENEDİNE DÖNÜŞTÜRÜLEBİLİR TAHVİL	47
DİPNOT 41 PARAYA ÇEVİRİLEBİLİR İMTİYAZLI HİSSE SENETLERİ.....	47
DİPNOT 42 RİSKLER	47
DİPNOT 43 TAAHHÜTLER	47
DİPNOT 44 İŞLETME BİRLEŞMELERİ	47
DİPNOT 45 İLİŞKİLİ TARAFLARLA İŞLEMLER	48-50
DİPNOT 46 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRA ORTAYA ÇIKAN OLAYLAR.....	50
DİPNOT 47 DİĞER.....	50-51
EK 1 KAR DAĞITIM TABLOSU	52

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİ İTİBARIYLA
AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2008
I- Cari Varlıklar		
A- Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar		29,429,751
1- Kasa	2.12 ve 14	5,246
2- Alınan Çekler		-
3- Bankalar	2.12 ve 14	22,008,423
4- Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)		-
5- Diğer Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar	2.12 ,14 ve 47.1	7,416,082
B- Finansal Varlıklar ile Riski Sigortalılara ait Finansal Yatırımlar		36,635,199
1- Satılmaya Hazır Finansal Varlıklar	2.8, 11.1 ve 11.4	11,243,588
2- Vadeye Kadar Elde Tutulacak Finansal Varlıklar		-
3- Alım Satım Amaçlı Finansal Varlıklar		-
4- Krediler		-
5- Krediler Karşılığı (-)		-
6- Riskli Hayat Poliçesi Sahiplerine ait Finansal Yatırımlar	2.8, 11.1 ve 11.4	25,391,611
7- Şirket Hissesi		-
8- Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)		-
C- Esas Faaliyetlerden Alacaklar	2.8, 11.1 ve 12.1	8,138,099
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar	12.1	1,390,793
2- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)	12.1	(1,180,492)
3- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar		-
4- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)		-
5- Sigorta ve Reasürans Şirketleri Nezdindeki Depolar		-
6- Sigortalılara Krediler (İkrazlar)	12.1	743,951
7- Sigortalılara Krediler (İkrazlar) Karşılığı (-)		-
8- Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar	12.1 ve 47.5	7,183,847
9- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar	12.1	29,922
10- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	12.1	(29,922)
D- İlişkili Taraflardan Alacaklar		17,874
1- Ortaklardan Alacaklar	45	-
2- İştiraklerden Alacaklar		-
3- Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslerden Alacaklar		-
5- Personelden Alacaklar		17,874
6- Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar		-
7- İlişkili Taraflardan Alacaklar Reeskontu (-)		-
8- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar		-
9- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)		-
E- Diğer Alacaklar		7,654
1- Finansal Kiralama Alacakları		-
2- Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri (-)		-
3- Verilen Depozito ve Teminatlar		4,894
4- Diğer Çeşitli Alacaklar		2,760
5- Diğer Çeşitli Alacaklar Reeskontu (-)		-
6- Şüpheli Diğer Alacaklar		-
7- Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)		-
F- Gelecek Aylara ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		3,443,921
1- Gelecek Aylara ait Giderler		3,443,921
2- Tahakkuk Etmiş Faiz ve Kira Gelirleri		-
3- Gelir Tahakkukları		-
4- Gelecek Aylara ait Diğer Giderler ve Gelir Tahakkukları		-
G- Diğer Cari Varlıklar		272,906
1- Gelecek Aylar İhtiyacı Stoklar		103,642
2- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	2.18 ve 35	159,899
3- Ertelenmiş Vergi Varlıkları		-
4- İş Avansları		1,711
5- Personele Verilen Avanslar		-
6- Sayım ve Tesellüm Noksanları		-
7- Diğer Çeşitli Cari Varlıklar		7,654
8- Diğer Cari Varlıklar Karşılığı (-)		-
I- Cari Varlıklar Toplamı		77,945,404

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİ İTİBARIYLA
AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2008
II- Cari Olmayan Varlıklar		
A- Esas Faaliyetlerden Alacaklar		214,948,097
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar		-
2- Sigortacılık Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı (-)		-
3- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar		-
4- Reasürans Faaliyetlerinden Alacaklar Karşılığı		-
5- Sigorta ve Reasürans Şirketleri Nezdindeki Depolar		-
6- Sigortalılara Krediler (İkrazlar)		-
7- Sigortalılara Krediler (İkrazlar) Karşılığı (-)		-
8- Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar	17.2 ve 47.5	214,948,097
9- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar		-
10- Esas Faaliyetlerden Kaynaklanan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)		-
B- İlişkili Taraflardan Alacaklar		-
1- Ortaklardan Alacaklar		-
2- İştiraklerden Alacaklar		-
3- Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslerden Alacaklar		-
5- Personelden Alacaklar		-
6- Diğer İlişkili Taraflardan Alacaklar		-
7- İlişkili Taraflardan Alacaklar Reeskontu (-)		-
8- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar		-
9- İlişkili Taraflardan Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)		-
C- Diğer Alacaklar		-
1- Finansal Kiralama Alacakları		-
2- Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri (-)		-
3- Verilen Depozito ve Teminatlar		-
4- Diğer Çeşitli Alacaklar		-
5- Diğer Çeşitli Alacaklar Reeskontu (-)		-
6- Şüpheli Diğer Alacaklar		-
7- Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)		-
D- Finansal Varlıklar		263,468
1- Bağlı Menkul Kıymetler		-
2- İştirakler	11.1, 11.4 ve 45.2	263,468
3- İştirakler Sermaye Taahhütleri (-)		-
4- Bağlı Ortaklıklar		-
5- Bağlı Ortaklıklar Sermaye Taahhütleri (-)		-
6- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüsler		-
7- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüsler Sermaye Taahhütleri (-)		-
8- Finansal Varlıklar ve Riski Sigortalılara ait Finansal Yatırımlar		-
9- Diğer Finansal Varlıklar		-
10- Finansal Varlıklar Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)		-
E- Maddi Varlıklar	2.5 ve 6	1,192,371
1- Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller		-
2- Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)		-
3- Kullanım Amaçlı Gayrimenkuller		-
4- Makine ve Teçhizatlar		-
5- Demirbaş ve Tesisatlar	6	1,316,759
6- Motorlu Taşıtlar	6	-
7- Diğer Maddi Varlıklar (Özel Maliyet Bedelleri Dahil)	6	1,518,628
8- Kiralama Yoluyla Edinilmiş Maddi Varlıklar		-
9- Birikmiş Amortismanlar (-)	6	(1,643,016)
10- Maddi Varlıklara İlişkin Avanslar (Yapılmakta Olan Yatırımlar Dahil)		-
F- Maddi Olmayan Varlıklar	2.7 ve 8	640,026
1- Haklar	8	2,533,648
2- Şerefiye		-
3- Faaliyet Öncesi Döneme ait Giderler		-
4- Araştırma ve Geliştirme Giderleri		-
5- Diğer Maddi Olmayan Varlıklar		-
6- Birikmiş İtfalar (Amortismanlar) (-)		-
7- Maddi Olmayan Varlıklara İlişkin Avanslar	8	(1,893,622)
G- Gelecek Yıllara ait Giderler ve Gelir Tahakkukları		-
1- Gelecek Yıllara ait Giderler		-
2- Gelir Tahakkukları		-
3- Gelecek Yıllara ait Diğer Giderler ve Gelir Tahakkukları		-
H- Diğer Cari Olmayan Varlıklar		-
1- Efektif Yabancı Para Hesapları		-
2- Döviz Hesapları		-
3- Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar		-
4- Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar		-
5- Ertelenmiş Vergi Varlıkları		-
6- Diğer Çeşitli Cari Olmayan Varlıklar		-
7- Diğer Cari Olmayan Varlıklar Amortismanı (-)		-
8- Diğer Cari Olmayan Varlıklar Karşılığı		-
II- Cari Olmayan Varlıklar Toplamı		217,043,962
AKTİF TOPLAMI (I+II)		294,989,366

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİ İTİBARIYLA
AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

YÜKÜMLÜLÜKLER

	Dipnot	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2008
III- Kısa Vadeli Yükümlülükler		
A- Finansal Borçlar		-
1- Kredi Kuruluşlarına Borçlar		-
2- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		-
3- Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)		-
4- Uzun Vadeli Kredilerin Ana Para Taksitleri ve Faizleri		-
5- Çıkarılmış Tahviller (Bonolar) Anapara, Taksit ve Faizleri		-
6- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar		-
7- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar İhraç Farkı (-)		-
8- Diğer Finansal Borçlar (Yükümlülükler)		-
B- Esas Faaliyetlerden Borçlar		14,288,248
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar		1,000,909
2- Reasürans Faaliyetlerinden Borçlar		-
3- Sigorta ve Reasürans Şirketlerinden Alınan Depolar		-
4- Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar	19	13,287,339
5- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar		-
6- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar Borç Senetleri Reeskontu (-)		-
C- İlişkili Taraflara Borçlar		26,858
1- Ortaklara Borçlar		-
2- İştiraklere Borçlar		-
3- Bağlı Ortaklıklara Borçlar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslere Borçlar		-
5- Personele Borçlar		26,858
6- Diğer İlişkili Taraflara Borçlar		-
D- Diğer Borçlar	19 ve 47.1	874,793
1- Alınan Depozito ve Teminatlar		29,215
2- Diğer Çeşitli Borçlar		845,578
3- Diğer Çeşitli Borçlar Reeskontu (-)		-
E- Sigortacılık Teknik Karşılıkları		6,729,281
1- Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net	2.24, 4 ve 17	5,776,566
2- Devam Eden Riskler Karşılığı - Net		-
3- Hayat Matematik Karşılığı - Net		-
4- Muallak Hasar ve Tazminat Karşılığı - Net	2.24, 4 ve 17	952,715
5- İkramiye ve İndirimler Karşılığı - Net		-
6- Yatırım Riski Hayat Sigortası Poliçe Sahiplerine ait Poliçeler için Ayrılan Karşılık - Net		-
7- Diğer Teknik Karşılıklar - Net		-
F- Ödenecek Vergi ve Benzeri Diğer Yükümlülükler e Karşılıkları		1,397,018
1- Ödenecek Vergi ve Fonlar		863,171
2- Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri		533,847
3- Vadesi Geçmiş, Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler		-
4- Ödenecek Diğer Vergi ve Benzeri Yükümlülükler		-
5- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük karşılıkları		-
6- Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)		-
7- Diğer Vergi ve Benzeri Yükümlülük Karşılıkları		-
G- Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar		1,962,632
1- Kıdem Tazminatı Karşılığı		-
2- Sosyal Yardım Sandığı Varlık Açıkları Karşılığı		-
3- Maliyet Giderleri Karşılığı	23	1,962,632
H- Gelecek Aylara ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		129,214
1- Gelecek Aylara ait Gelirler		129,214
2- Gider Tahakkukları		-
3- Gelecek Aylara ait Diğer Gelirler ve Gider Tahakkukları		-
I- Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler		156,553
1- Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü		-
2- Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları		-
3- Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yükümlülükler	47.1	156,553
III - Kısa Vadeli Yükümlülükler Toplamı		25,564,597

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİ İTİBARIYLA
AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

YÜKÜMLÜLÜKLER

	Dipnot	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2008
IV- Uzun Vadeli Yükümlülükler		
A- Finansal Borçlar		-
1- Kredi Kuruluşlarına Borçlar		-
2- Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar		-
3- Ertelemiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)		-
4- Çıkarılmış Tahviller		-
5- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar		-
6- Çıkarılmış Diğer Finansal Varlıklar İhraç Farkı (-)		-
7- Diğer Finansal Borçlar (Yükümlülükler)		-
B- Esas Faaliyetlerden Borçlar		214,948,097
1- Sigortacılık Faaliyetlerinden Borçlar		-
2- Reasürans Faaliyetlerinden Borçlar		-
3- Sigorta ve Reasürans Şirketlerinden Alınan Depolar		-
4- Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar	17.5 ve 47.5	214,948,097
5- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar		-
6- Diğer Esas Faaliyetlerden Borçlar Borç Senetleri Reeskontu (-)		-
C- İlişkili Tarafalara Borçlar		-
1- Ortaklara Borçlar		-
2- İşiraklere Borçlar		-
3- Bağlı Ortaklıklara Borçlar		-
4- Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslere Borçlar		-
5- Personele Borçlar		-
6- Diğer İlişkili Tarafalara Borçlar		-
D- Diğer Borçlar		-
1- Alınan Depozito ve Teminatlar		-
2- Diğer Çeşitli Borçlar		-
3- Diğer Çeşitli Borçlar Reeskontu		-
E- Sigortacılık Teknik Karşılıkları		38,267,555
1- Kazanılmamış Primler Karşılığı - Net		-
2- Devam Eden Riskler Karşılığı - Net		-
3- Hayat Matematik Karşılığı - Net	2.24 ,4 ve 17	38,267,555
4- Muallak Hasar ve Tazminat Karşılığı - Net		-
5- İkramiye ve İndirimler Karşılığı - Net		-
6- Yatırım Riski Hayat Sigortası Poliçe Sahiplerine ait Poliçeler İçin Ayrılan Karşılık - Net		-
7- Diğer Teknik Karşılıklar - Net		-
F- Diğer Yükümlülükler ve Karşılıkları		-
1- Ödenecek Diğer Yükümlülükler		-
2- Vadesi Geçmiş, Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler		-
3- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları		-
G- Diğer Risklere İlişkin Karşılıklar		67,558
1- Kıdem Tazminatı Karşılığı	2.19 ve 22	67,558
2- Sosyal Yardım Sandığı Varlık Açıkları Karşılığı		-
H- Gelecek Yıllara ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		-
1- Gelecek Yıllara ait Gelirler		-
2- Gider Tahakkukları		-
3- Gelecek Yıllara ait Diğer Gelirler ve Gider Tahakkukları		-
I- Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		74,342
1- Ertelemiş Vergi Yükümlülüğü	2.18 ve 21	74,342
2- Diğer Uzun Vadeli Yükümlülükler		-
IV- Uzun Vadeli Yükümlülükler Toplamı		253,357,552

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİ İTİBARIYLA
AYRINTILI BİLANÇO

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

ÖZSERMAYE	Dipnot	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 30 Eylül 2008
V- Özsermaye		
A- Ödenmiş Sermaye	2.13	47,200,000
1- (Nominal) Sermaye	15	49,440,000
2- Ödenmemiş Sermaye (-)	15	(2,240,000)
3- Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları		-
4- Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları (-)		-
B- Sermaye Yedekleri		
1- Hisse Senedi İhraç Primleri		-
2- Hisse Senedi İptal Karları		-
3- Sermayeye Eklenecek Satış Karları		-
4- Yabancı Para Çevirim Farkları		-
5- Diğer Sermaye Yedekleri		-
C- Kar Yedekleri		142,077
1- Yasal Yedekler	15	224,906
2- Statü Yedekleri		-
3- Olağanüstü Yedekler		-
4- Özel Fonlar (Yedekler)		-
5- Finansal Varlıkların Değerlemesi	15	(82,829)
6- Diğer Kar Yedekleri		-
D- Geçmiş Yıllar Karları		
1- Geçmiş Yıllar Karları		-
E-Geçmiş Yıllar Zararları (-)		(27,755,759)
1- Geçmiş Yıllar Zararları		(27,755,759)
F-Dönem Net Karı		(3,519,101)
1- Dönem Net Karı		-
2- Dönem Net Zararı (-)		(3,519,101)
V- Özsermaye Toplamı		16,067,217
Yükümlülükler Toplamı (III+IV+V)		294,989,366
Taahhütler, şarta bağlı varlıklar ve yükümlülükler		

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
AYRINTILI GELİR TABLOSU

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

I-TEKNİK BÖLÜM

Dipnot	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 01.01.2008 - 30.09.2008	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmemiş 01.04.2008 - 30.09.2008
A- Hayat Dışı Teknik Gelir	849,036	619,036
1- Kazanılmış Primler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	768,394	577,573
1.1- Yazılan Primler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	3,988,826	3,515,697
1.1.1- Brüt Yazılan Primler (+)	4,231,344	3,666,670
1.1.2 -Reasüröre Devredilen Primler (-)	(242,518)	(150,973)
1.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)	(3,220,432)	(2,938,124)
1.2.1- Kazanılmamış Primler Karşılığı (-)	(3,273,346)	(2,962,754)
1.2.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Reasürör Payı (+)	52,914	24,630
1.3- Devam Eden Riskler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)	-	-
1.3.1- Devam Eden Riskler Karşılığı (-)	-	-
1.3.2- Devam Eden Riskler Karşılığında Reasürör Payı (+)	-	-
2- Teknik Olmayan Bölümden Aktarılan Yatırım Gelirleri	80,642	41,463
3- Diğer Teknik Gelirler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	-	-
3.1- Brüt Diğer Teknik Gelirler (+)	-	-
3.2- Brüt Diğer Teknik Gelirlerde Reasürör Payı (-)	-	-
B- Hayat Dışı Teknik Gider(-)	(448,596)	(223,905)
1- Gerçekleşen Hasarlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	(22,268)	(27,648)
1.1- Ödenen Hasarlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	(1,001)	(790)
1.1.1- Brüt Ödenen Hasarlar (-)	(1,001)	(790)
1.1.2- Ödenen Hasarlarda Reasürör Payı (+)	-	-
1.2- Muallak Hasarlar Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	(21,267)	(26,858)
1.2.1- Muallak Hasarlar Karşılığı (-)	(21,267)	(26,858)
1.2.2- Muallak Hasarlar Karşılığında Reasürör Payı (+)	-	-
2- İkramiye ve İndirimler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	-	-
2.1- İkramiye ve İndirimler Karşılığı (-)	-	-
2.2- İkramiye ve İndirimler Karşılığında Reasürör Payı (+)	-	-
3- Diğer Teknik Karşılıklarda Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	-	-
4- Faaliyet Giderleri (-)	(426,328)	(196,257)
C- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat Dışı (A - B)	400,440	395,131
D- Hayat Teknik Gelir	17,582,549	4,894,694
1- Kazanılmış Primler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	14,694,991	4,283,195
1.1- Yazılan Primler (Reasürör payı Düşülmüş Olarak)	15,292,257	3,863,114
1.1.1- Brüt Yazılan Primler (+)	17,571,234	4,379,062
1.1.2- Reasüröre Devredilen Primler (-)	(2,278,977)	(515,948)
1.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	(597,266)	420,081
1.2.1- Kazanılmamış Primler Karşılığı (-)	(681,583)	428,356
1.2.2- Kazanılmamış Primler Karşılığında Reasürör Payı (+)	84,317	(8,275)
1.3- Devam Eden Riskler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	-	-
1.3.1- Devam Eden Riskler Karşılığı (-)	-	-
1.3.2- Devam Eden Riskler Karşılığında Reasürör Payı (+)	-	-
2- Hayat Branşı Yatırım Geliri	2,887,558	611,499
3- Yatırımlardaki Gerçekleşmemiş Karlar	-	-
4- Diğer Teknik Gelirler (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	-	-
E- Hayat Teknik Gider	(17,036,430)	(4,630,512)
1- Gerçekleşen Hasarlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	(4,937,043)	(1,666,567)
1.1- Ödenen Tazminatlar (Reasürör Payı Düşülmüş Olarak)	(4,709,140)	(1,552,057)
1.1.1- Brüt Ödenen Tazminatlar (-)	(5,069,169)	(1,787,057)
1.1.2- Ödenen Tazminatlarda Reasürör Payı (+)	360,029	235,000
1.2- Muallak Tazminatlar Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	(227,903)	(114,510)
1.2.1- Muallak Tazminatlar Karşılığı (-)	(298,823)	(122,861)
1.2.2- Muallak Hasarlar Karşılığında Reasürör Payı (+)	70,920	8,351
2- İkramiye ve İndirimler Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	-	-
3- Hayat Matematik Karşılığında Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)	(4,600,422)	(270,934)
3.1- Hayat Matematik Karşılığı (-)	(5,069,998)	(161,093)
3.2- Hayat Matematik Karşılığında Reasürör Payı (+)	469,576	(109,841)
4- Yatırım Riski Hayat Sigortası Poliçe Sahiplerine ait Poliçeler için Ayrılan Karşılıklarda Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak)(+/-)	-	-
5- Diğer Teknik Karşılıklarda Değişim (Reasürör Payı ve Devreden Kısım Düşülmüş Olarak) (+/-)	-	-
6- Faaliyet Giderleri (-)	(6,781,546)	(2,391,208)
7- Yatırım Giderler (-)	(608,446)	(255,201)
8- Yatırımlardaki Gerçekleşmemiş Zararlar (-)	-	-
9- Teknik Olmayan Bölüme Aktarılan Yatırım Gelirleri (-)	(108,973)	(46,602)
F- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat (D - E)	546,119	264,182
G- Emeklilik Teknik Gelir	9,336,283	3,193,815
1- Fon İşletim Gelirleri	3,256,662	1,254,462
2- Yönetim Gideri Kesintisi	3,232,758	1,048,878
3- Giriş Aidatı Gelirleri	2,846,825	890,437
4- Ara Verme Halinde Yönetim Gideri Kesintisi	-	-
5- Özel Hizmet Gideri Kesintisi	-	-
6- Sermaye Tahsis Avansı Değer Artış Gelirleri	-	-
7- Diğer Teknik Gelirler	38	38
H- Emeklilik Teknik Gideri	(17,154,052)	(6,395,659)
1- Fon İşletim Giderleri (-)	(788,491)	(300,547)
2- Sermaye Tahsis Avansları Değer Azalış Giderleri (-)	-	-
3- Faaliyet Giderleri (-)	(16,363,754)	(6,095,100)
4- Diğer Teknik Giderler (-)	(1,807)	(12)
I- Teknik Bölüm Dengesi- Emeklilik (G - H)	(7,817,769)	(3,201,844)

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
AYRINTILI GELİR TABLOSU

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

II-TEKNİK OLMAYAN BÖLÜM

Dipnot	Bağımsız Sınırlı	Bağımsız Sınırlı
	Denetimden Geçmiş 01.01.2008 - 30.09.2008	Denetimden Geçmemiş 01.04.2008 - 30.09.2008
C- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat Dışı	400,440	395,131
F- Teknik Bölüm Dengesi- Hayat	546,119	264,182
I- Teknik Bölüm Dengesi- Emeklilik	(7,817,769)	(3,201,844)
J- Genel Teknik Bölüm Dengesi (C+F+I)	(6,871,210)	(2,542,531)
K- Yatırım Gelirleri	4,303,991	1,658,896
1- Finansal Yatırımlardan Elde Edilen Gelirler	3,085,009	1,106,609
2-Finansal Yatırımların Nakde Çevrilmesinden Elde Edilen Karlar	19,164	-
3- Finansal Yatırımların Değerlemesi	745,305	434,400
4- Kambiyo Karları	345,524	71,285
5- İştiraklerden Gelirler	16	-
6- Bağlı Ortaklıklar ve Müşterek Yönetime Tabi Teşebbüslerden Gelirler	-	-
7- Arazi, Arsa ile Binalardan Elde Edilen Gelirler	-	-
8- Türev Ürünlerden Elde Edilen Gelirler	-	-
9- Diğer Yatırımlar	-	-
10- Hayat Teknik Bölümünden Aktarılan Yatırım Gelirleri	108,973	46,602
L- Yatırım Giderleri (-)	(823,806)	(332,431)
1- Yatırım Yönetim Giderleri - Faiz Dahil (-)	-	-
2- Yatırımlar Değer Azalışları (-)	-	-
3- Yatırımların Nakte Çevrilmesi Sonucunda Oluşan Zararlar (-)	(84)	-
4- Hayat Dışı Teknik Bölümüne Aktarılan Yatırım Gelirleri (-)	(80,642)	(41,463)
5- Türev Ürünler Sonucunda Oluşan Zararlar (-)	-	-
6- Kambiyo Zararları (-)	(276,744)	(133,402)
7- Amortisman Giderleri (-)	(466,336)	(157,566)
8- Diğer Yatırım Giderleri (-)	-	-
M- Diğer Faaliyetlerden ve Olağandışı Faaliyetlerden Gelir ve Karlar ile Gider ve Zararlar (+/-)	(128,076)	57,042
1- Karşılıklar Hesabı (+/-)	(50,420)	25,834
2- Reeskont Hesabı (+/-)	-	-
3- Özellikli Sigortalar Hesabı (+/-)	-	-
4- Enflasyon Düzeltmesi Hesabı (+/-)	-	-
5- Ertelenmiş Vergi Varlığı Hesabı (+/-)	9,498	-
6- Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü Gideri (-)	(24,242)	(24,242)
7- Diğer Gelir ve Karlar	184,252	104,987
8- Diğer Gider ve Zararlar (-)	(247,164)	(49,537)
9- Önceki Yıl Gelir ve Karları	-	-
10- Önceki Yıl Gider ve Zararları(-)	-	-
N- Dönem Net Karı veya Zararı	(3,519,101)	(1,159,024)
1- Dönem Karı veya Zararı	(3,519,101)	(1,159,024)
2- Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	-	-
3- Dönem Net Karı veya Zararı	(3,519,101)	(1,159,024)
4- Enflasyon Düzeltme Hesabı	-	-

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

	Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş 01.01.2008 - 30.09.2008
	Dipnot
A- ESAS FAALİYETLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI	(1,346,792)
1- Sigortacılık faaliyetlerinden elde edilen nakit girişleri	22,558,151
2- Reasürans faaliyetlerinden elde edilen nakit girişleri	938,476
3- Emeklilik faaliyetlerinden elde edilen nakit girişleri	9,336,283
4- Sigortacılık faaliyetleri nedeniyle yapılan nakit çıkışı (-)	(7,019,933)
5- Reasürans faaliyetleri nedeniyle nakit çıkışı (-)	(1,682,849)
6- Emeklilik faaliyetleri nedeniyle nakit çıkışı (-)	(3,035,123)
7- Esas faaliyetler sonucu oluşan nakit (A1+A2+A3-A4-A5-A6)	21,095,006
8- Faiz ödemeleri (-)	-
9- Gelir vergisi ödemeleri (-)	-
10- Diğer nakit girişleri	-
11- Diğer nakit çıkışları (-)	(22,441,798)
12- Esas faaliyetlerden kaynaklanan net nakit	(1,346,792)
B- YATIRIM FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI	1,406,662
1- Maddi varlıkların satışı	-
2- Maddi varlıkların iktisabı (-)	(1,052,775)
3- Mali varlık iktisabı (-)	(15,073,971)
4- Mali varlıkların satışı	15,677,822
5- Alınan faizler	1,855,570
6- Alınan temettüleri	16
7- Diğer nakit girişleri	-
8- Diğer nakit çıkışları (-)	-
9- Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit	1,406,662
C- FİNANSMAN FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIMLARI	9,500,000
1- Hisse senedi ihracı	9,500,000
2- Kredilerle ilgili nakit girişleri	-
3- Finansal kiralama borçları ödemeleri (-)	-
4- Ödenen temettüleri (-)	-
5- Diğer nakit girişleri	-
6- Diğer nakit çıkışları (-)	-
7- Finansman faaliyetlerinden kaynaklanan net nakit	9,500,000
D- KUR FARKLARININ NAKİT VE NAKİT BENZERLERİNE OLAN ETKİSİ	68,780
E- Nakit ve nakit benzerlerinde meydana gelen net artış	9,628,650
F- Dönem başındaki nakit ve nakit benzerleri mevcudu	19,561,260
G- Dönem sonundaki nakit ve nakit benzerleri mevcudu (E+F)	29,189,910

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
ÖZSERMAYE DEĞİŞİM TABLOSU

(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

Özsermaye Değişim Tablosu - Bağımsız Sınırlı Denetimden Geçmiş (*)											
	Sermaye	İşletmenin Kendi hisse Senetleri(-)	Varlıklarda Değer Artışı	Özsermaye enflasyon Düzeltmesi Farkları	Yabancı Para Çevrim Farkları	Yasal Yedekler	Statü Yedekleri	Diğer Yedekler ve Dağıtılmamış Karlar	Net Dönem Karı/ (Zararı)	Geçmiş Yıllar Karları/ (Zararları)	Toplam
I- Önceki Dönem Sonu Bakiyesi (31/12/2007)	37,700,000	-	55,589	-	-	224,906	-	-	(8,736,649)	(19,831,524)	9,412,322
II- Muhasebe politikasında Değişiklikler (2.1 no'lu dipnot)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	812,414	812,414
III- Yeni Bakiye (I + II) (31/12/2007)	37,700,000	-	55,589	-	-	224,906	-	-	(8,736,649)	(19,019,110)	10,224,736
A- Sermaye artırımı (A1 + A2)	9,500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,500,000
1- Nakit	9,500,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9,500,000
2- İç kaynaklardan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B- İşletmenin aldığı kendi hisse senetleri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
C- Gelir tablosunda yer almayan kazanç ve kayıplar	-	-	-138,418	-	-	-	-	-	-	-	-138,418
D- Varlıklarda Değer Artışı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
E- Yabancı para çevrim farkları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
F- Diğer kazanç ve kayıplar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
G- Enflasyon düzeltme farkları	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
H- Dönem net karı (veya zararı)	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,519,101)	-	(3,519,101)
I- Dağıtılan Temettü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
J- Transfer	-	-	-	-	-	-	-	-	8,736,649	(8,736,649)	-
IV- Dönem Sonu Bakiyesi (30/06/2008) (III+ A+B+C+D+E+F+G+H+I)	47,200,000	-	(82,829)	-	-	224,906	-	-	(3,519,101)	(27,755,759)	16,067,217

(*) Özsermaye kalemleri ile ilgili detaylı açıklamalar 15 no'lu dipnotta yer almaktadır.

Takip eden dipnotlar ara dönem finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluştururlar

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

---

1. Genel Bilgiler

- 1.1 Ana şirketin adı:** 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla, Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.'nin ("Şirket") doğrudan ortağı Fortis Insurance International N.V. olup nihai ana ortağı Fortis N.V.'dir.
- 1.2 Kuruluşun ikametgahı ve yasal yapısı, Şirket olarak oluştuğu ülke ve kayıtlı büronun adresi:** Şirket İstanbul Türkiye'de anonim şirket olarak tescil edilmiş olup, Şirket'in tescil edilmiş adresi Tefken Tower Eski Büyükdere Cad. No:209 4. Levent Şişli/İstanbul'dur.
- 1.3 İşletmenin fiili faaliyet konusu:** Şirket, 13 Kasım 1997 tarihinde Doğan Hayat Sigorta A.Ş. adıyla Türkiye'de ve yabancı ülkelerde hayat sigortaları grubuna giren her branşta sigorta faaliyetini yürütmek ve özellikle ferdi hayat, grup hayat, ferdi kaza ve hastalık sigortaları ile ilgili sigorta, reasürans, retrosesyon işlemleri yapmak ve aracılık etmek amacıyla kurulmuş olup, 1998 yılından itibaren sigortacılık faaliyetlerine başlamıştır.

Şirket, 17 Ocak 2003 tarih ve B.02.1.HM.0.SGM0.2.3.1 sayılı T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı yazısı ile 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında Bireysel Emeklilik branşında faaliyet göstermek üzere gerekli izni almış ve Şirket'in ismi Doğan Emeklilik Anonim Şirketi olarak değiştirilmiştir.

Şirket'in 8 Kasım 2005 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul toplantısında "Doğan Emeklilik A.Ş." olan unvanının "Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş." olarak değiştirilmesine ve bu amaçla ana sözleşmenin 3. maddesinin izin verilen tadil tasarısı uyarınca tadil edilmesine karar verilmiştir. Bu karar İstanbul Ticaret Memurluğu'nda tescil ettirilmiş ve 24 Kasım 2005 tarih ve 6438 sayılı Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edilmiştir.

Şirket, 27 Ağustos 2003 tarihinde alınan yönetim kurulu kararına ve 7 Ekim 2003 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu'ndan alınan izine istinaden 7 adet emeklilik yatırım fonu kurmuştur. Söz konusu fonlar Fortis Portföy Yönetimi A.Ş. ("Yönetici") tarafından yönetilmekte olup ilgili Fon Portföy Yönetim Hizmet Sözleşmesi, 17 Ekim 2003 tarihinde taraflar arasında imzalanmıştır. Fonlar süresiz olup fonların halka arz edilme tarihleri 1 Aralık 2003'tür.

Ayrıca; 20 Haziran 2007 tarihinde alınan yönetim kurulu kararına ve 28 Aralık 2007 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu'ndan alınan izine istinaden 1 adet Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu kurmuştur. Söz konusu fon süresiz olup fonun halka arz edilme tarihi 7 Mayıs 2008'dir. Şirket, kuruluş aşamasında fona toplam 400,000 YTL tutarında sermaye avansı tahsis etmiştir.

- 1.4 Kuruluşun faaliyetlerinin ve esas çalışma alanlarının niteliklerinin açıklaması:** 1.2 ve 1.3 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

- 1.5 Kategorileri itibarıyla yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı:**

	30 Eylül 2008
Üst ve orta kademeli yöneticiler	63
Diğer personel	244
	307

- 1.6 Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcılarını gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı:** 1.249.143,02 YTL (1 Temmuz - 30 Eylül 2008: 432.398,93 YTL).

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

- 1.7 Finansal tablolarda; yatırım gelirlerinin ve faaliyet giderlerinin (personel, yönetim, araştırma geliştirme, pazarlama ve satış, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ile diğer faaliyet giderleri) dağıtımında kullanılan anahtarlar:** Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve 30.12.2004 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sigortacılık Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkındaki Tebliğ'e göre sigorta şirketleri genel giderlerinin bir kısmını teknik kısımda göstermek zorundadır. Bu tebliğ doğrultusunda genel giderlerin bir kısmı direkt olarak ilişkilendirilip ilgili teknik bransa, diğer bir kısmı da prim ve poliçe adeti dağılımının ortalamasına göre hesaplanıp teknik branşlara sınıflandırılmıştır. Matematik ve kar payı karşılıkları karşılığında yatırıma yönlendirilen kıymetlerden elde edilecek gelirler teknik bölümde bırakılarak, bu tutar haricindeki tutar teknik olmayan bölüme aktarılır. Şirket tarafından hayat dışı teknik karşılıklarını karşılayan varlıkların yatırıma yönlendirilmesinden elde edilen tüm gelirler, teknik olmayan bölümden teknik bölüme aktarılır.
- 1.8 Finansal tabloların tek bir şirketimi yoksa şirketler grubunu mu içerdiği:** Finansal tablolar tek bir şirketi (Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş.) içermektedir.
- 1.9 Raporlayan işletmenin adı veya diğer kimlik bilgileri ve bu bilgide önceki bilanço tarihinden beri olan değişiklikler:** Şirket'in adı ve diğer kimlik bilgileri 1.1, 1.2, ve 1.3 no'lu dipnotlarda belirtilmiş olup bu bilgilerde önceki bilanço tarihinden bu yana herhangi bir değişiklik olmamıştır.
- 1.10 Bilanço Tarihinden Sonraki Olaylar:** 30 Eylül 2008 tarihinde sona eren ara hesap dönemine ait finansal tablolar 21 Ekim 2008 tarihinde Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Bilanço tarihinden sonraki olaylar 46 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

2. Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

2.1 Hazırlık Esasları

Şirket finansal tablolarını, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu ile T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın ("Hazine Müsteşarlığı") sigorta ve reasürans şirketleri için öngördüğü esaslara göre hazırlamaktadır.

Finansal tablolar Hazine Müsteşarlığı tarafından, 30 Aralık 2004 tarih ve 25686 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sigortacılık Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ (Sigortacılık Muhasebe Sistemi Tebliğ No:1) içerisinde yer alan Sigortacılık Hesap Planı uyarınca düzenlenmektedir. Düzenlenen finansal tabloların biçim ve içerikleri ile bunların açıklama ve dipnotları 18 Nisan 2008 tarih ve 26851 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ uyarınca belirlenmektedir.

Şirket 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren faaliyetlerini, 14 Temmuz 2007 tarihinde yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren "Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelik" doğrultusunda, sözkonusu yönetmelik ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu ("TMSK") tarafından açıklanan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile Hazine Müsteşarlığı tarafından muhasebe ve finansal raporlama esaslarına ilişkin yayımlanan diğer yönetmelik, açıklama ve genelgeler çerçevesinde muhasebeleştirmektedir. Hazine Müsteşarlığı'nın 18 Şubat 2008 tarih ve 9 sayılı yazısına istinaden "TMS 1-Finansal Tablolar ve Sunum", "TMS 27-Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar", "TFRS 1-TFRS'ye Geçiş" ve "TFRS 4-Sigorta Sözleşmeleri" bu uygulamanın kapsamı dışında tutulmuştur.

Hazine Müsteşarlığı'nın 14 Mayıs 2008 tarih ve 24 sayılı yazısı doğrultusunda Şirket, 31 Aralık 2007 tarihli finansal tablolarını, 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren ilgili Yönetmelik esaslarına uygun olarak yeniden düzenlemiştir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.1 Hazırlık Esasları (Devamı)

Bu kapsamda geçmiş yıla ait finansal tablolarda yapılan değişiklikler aşağıda belirtilmiştir:

	31 Aralık 2007 tarihi itibariyle ilan edilen bilançodaki değerler	31 Aralık 2007 tarihi itibariyle yeniden düzenlenen bilançodaki değerler	Net Özsermaye değişimi
Kıdem tazminatı karşılığı (1)	(1,117,922)	(33,172)	1,084,750
İzin karşılığı (2)	-	(212,738)	(212,738)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü (3)	-	(59,598)	(59,598)

Geçmiş yıllar zararlarındaki azalış (4) 812,414

- (1) Kıdem tazminatı karşılığı TMS 19 standardı kapsamında iskonto edilerek yeniden hesaplanmıştır.
- (2) İzin karşılığı TMS 19 standardı kapsamında hesaplanmıştır.
- (3) Bilanço kalemlerinde finansal tablolar ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonunda ortaya çıkan geçici farklar için ertelenmiş vergi hesaplanmıştır.
- (4) Özsermaye hareket tablosunda “Muhasebe politikasında değişiklikler” satırında gösterilmiştir.

Şirket’in 31 Aralık 2007 tarihli bilançosunda yapmış olduğu ilgili düzeltmeler özsermaye altında “Geçmiş Yıllar Zararları” olarak sınıflandırılmış ve 2007 yılı gelir tablosu üzerindeki etkileri ayrı olarak gösterilmemiştir.

Hazine Müsteşarlığı tarafından 18 Nisan 2008 tarihinde yayımlanan “Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ”de, 2008 yılı için Hazine Müsteşarlığı’na gönderilecek ve ilan edilecek finansal tablolar için karşılaştırma yapma şartı aranmadığı bildirilmiştir. Dolayısıyla Şirket, 30 Eylül 2008 tarihi itibariyle hazırlanan bilanço ve aynı tarihte sona eren ara hesap dönemi için hazırlanan gelir tablosu, nakit akış tablosu, özsermaye değişim tablosu ve finansal tablo dipnotlarını, bir önceki dönem ile karşılaştırmalı olarak sunmamıştır.

Finansal tablolar, makul değerleri ile gösterilen finansal varlık ve yükümlülüklerin dışında, 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyon düzeltmesine tabi tutulmak suretiyle, maliyet esaslı baz alınarak YTL olarak hazırlanmıştır.

Hazine Müsteşarlığı’nın 4 Nisan 2005 tarih ve 19387 sayılı yazısıyla, sigorta şirketlerinin 31 Aralık 2004 tarihli finansal tablolarını, Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”)’nın 15 Ocak 2003 tarih ve 25290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Seri XI, No: 25 sayılı Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ’de yer alan, ‘Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi’ ile ilgili hükümlere istinaden yeniden düzenlemeleri gerektiği açıklanmıştır. Hazine Müsteşarlığı ayrıca, SPK’nın 17 Mart 2005 tarihinde aldığı karardan hareketle, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını bildirmiştir. Şirket, Hazine Müsteşarlığı’nın ilgili yazısına istinaden, 31 Aralık 2004 tarihli finansal tablolarını “Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Finansal Tabloların Düzeltilmesi” ile ilgili hükümlere uygun olarak yeniden düzenlemiş ve 1 Ocak 2005 tarihinden başlamak üzere TMSK tarafından yayımlanmış 29 no’lu “Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama” standardını uygulamamıştır.

Şirket, sigortacılık ile ilgili teknik karşılıklarını ise yürürlükte bulunan 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu ve ilgili mevzuat çerçevesinde hesaplamış ve finansal tablolara yansıtmıştır.

Finansal tabloların hazırlanmasında izlenen muhasebe politikaları ve kullanılan değerlendirme esasları, aşağıda yer alan 2.4 ila 2.24 no’lu dipnotlarda açıklanmaktadır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.1 Hazırlık Esasları (Devamı)

Türkiye Finansal Raporlama Standartlarında değişiklikler:

2008 yılında yürürlüğe giren ve Şirket finansal tabloları üzerinde etkisi olmayan TMS/TFRS'lerdeki değişiklik ve yorumlar:

- TFRYK 11, “TFRS 2 - Grup ve İşletmenin Geri Satın Alınan Kendi Hisselerine İlişkin İşlemler” (1 Mart 2007 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 12, “Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları” (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 14, “TMS 19- Tanımlanmış Fayda Varlığı Üzerindeki Sınırlama, Asgari Fonlama Gereklilikleri ve Birbirleriyle Olan Karşılıklı Etkileşimleri” (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)

Henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulanması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen TMS/TFRS'lerdeki değişiklikler ve yorumlar:

- TMS 1, “(Revize) Finansal Tabloların Sunumu” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 23, “(Revize) Borçlanma Maliyetleri” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 27, “(Revize) Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar” (1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TMS 32, “(Revize) Finansal Araçlar - Sunum” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 2, “(Revize) Hisse Senedi Esas İşlemler” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRS 8, “Faaliyet Bölümleri” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 13, “Müşteri Bağlılık Programları” (1 Temmuz 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 15, “Gayrimenkul inşaatına yönelik anlaşmalar” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)
- TFRYK 16, “Yabancı operasyonlardaki net yatırım riskinden korunma” (1 Ekim 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.)

Şirket yönetimi, yukarıdaki standart ve yorumların uygulanmasının, gelecek dönemlerde Şirket'in finansal tabloları üzerinde önemli bir etki yaratmayacağı görüşündedir.

Finansal tablolarda yer alan kalemler, Şirket'in fonksiyonel para birimi olan Yeni Türk Lirası (“YTL”) ile ölçülmüş ve finansal tablolar, Şirket'in fonksiyonel ve raporlama para birimi olan YTL ile gösterilmiştir. Şirket, finansal tablolarda ve takip eden dipnotlarda aksi belirtilmedikçe, tüm tutarları YTL olarak göstermiştir.

2.2 Konsolidasyon

Şirket'in “TMS 27- Konsolide ve Konsolide Olmayan Mali Tablolar” kapsamında konsolide etmesi gereken bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

2.3 Bölüm Raporlaması

Şirket 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla sadece Türkiye'de ve üç raporlanabilir bölümde (hayat sigortacılığı, ferdi kaza ve bireysel emeklilik) faaliyetlerini sürdürmekte olup halka açık olmadığı için bölüm raporlaması yapmamaktadır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.4 Yabancı Para Çevrimi

Şirket'in fonksiyonel para birimi Yeni Türk Lirası'dır. Yabancı para ile yapılan işlemler, işlemin gerçekleştiği tarihteki kurdan fonksiyonel para birimine çevrilir. Bu işlemlerden doğan ve yabancı para cinsinden parasal varlık ve yükümlülüklerin dönem sonu döviz kurundan fonksiyonel para birimine çevrilmesiyle oluşan kur farkı kar ve zararı gelir tablosuna yansıtılır.

Parasal varlıklardan satılmaya hazır olarak sınıflandırılmış yabancı para cinsinden finansal varlıkların iskonto edilmiş değerleri üzerinde oluşan kur farkları gelir tablosuna, bu varlıkların makul değerindeki diğer tüm değişiklikler ve bunlar üzerinde oluşan kur farkları özsermaye içerisinde ilgili hesaplara yansıtılır.

Parasal olmayan finansal varlık ve yükümlülüklerden kaynaklanan kur çevrim farkları ise makul değer değişikliğinin bir parçası olarak kabul edilir ve söz konusu farklar diğer makul değer değişikliklerinin takip edildiği hesaplarda yansıtılır.

2.5 Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın düşülmesi ile gösterilmektedir. Arazi ve arsalar için sınırsız ömürleri olması sebebi ile amortisman ayrılmamaktadır. Amortisman, maddi varlıkların faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak ayrılmaktadır. Maddi duran varlıkların faydalı ömürleri esas alınarak tahmin edilen amortisman dönemleri, aşağıda belirtilmiştir:

Demirbaş ve Tesisatlar	3-10 yıl
Motorlu Taşıtlar	4-5 yıl
Diğer Maddi Varlıklar	5 yıl

Maddi varlıklarda değer düşüklüğü olduğuna işaret eden koşulların mevcut olması halinde, olası bir değer düşüklüğünün tespiti amacıyla inceleme yapılır ve bu inceleme sonunda maddi varlığın kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerinden fazla ise, karşılık ayrılmak suretiyle kayıtlı değeri geri kazanılabilir değerine indirilir. Maddi varlıkların elden çıkartılması dolayısıyla oluşan kar ve zararlar diğer faaliyet gelirleri ve giderleri hesaplarına dahil edilirler (6 no'lu dipnot).

Sermaye ile ilişkili bilgiler 15 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

2.6 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Şirket'in, 30 Eylül 2008 tarihi itibariyle yatırım amaçlı gayrimenkulü bulunmamaktadır.

2.7 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar iktisap edilmiş bilgi sistemleri, imtiyaz haklarını ve bilgisayar yazılımlarını içermektedir. Maddi olmayan duran varlıklar, elde etme maliyeti üzerinden kaydedilir ve elde edildikleri tarihten sonra tahmini faydalı ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile amortismanına tabi tutulur. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir değerine getirilir. Maddi olmayan duran varlıkların amortisman süreleri 5 ile 15 yıl arasında değişmektedir (8 no'lu dipnot).

2.8 Finansal Varlıklar

Şirket, finansal varlıklarını "Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (Alım satım amaçlı finansal varlıklar)", "Satılmaya hazır finansal varlıklar" ve "Krediler ve alacaklar (Esas faaliyetlerden alacaklar)" olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirilmektedir. Esas faaliyetlerden alacaklar, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklar olup finansal tablolarda finansal varlık olarak sınıflandırmaktadır.

Söz konusu finansal varlıkların alım ve satım işlemleri "Teslim tarihi"ne göre kayıtlara alınmakta ve kayıtlardan çıkarılmaktadır. Finansal varlıkların sınıflandırılması, ilgili varlıkların Şirket yönetimi tarafından satın alma amaçları dikkate alınarak, elde edildikleri tarihlerde kararlaştırılmaktadır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.8 Finansal Varlıklar (Devamı)

Krediler ve alacaklar (Esas faaliyetlerden alacaklar):

Krediler ve alacaklar, borçluya para veya hizmet sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu alacaklar ilk olarak elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmaktadır. İlgili alacakların teminatı olarak alınan varlıklara ilişkin ödenen harçlar ve benzeri diğer masraflar işlem maliyeti olarak kabul edilmemekte ve gider hesaplarına yansıtılmaktadır.

Şirket, yönetimin değerlendirmeleri ve tahminleri doğrultusunda kredi ve alacakları için 14 Temmuz 2007 tarihinde yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren “Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelik”i de dikkate alarak karşılık ayırmaktadır. Söz konusu karşılık, bilançoda “Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığı” altında sınıflandırılmıştır. Şirket tahminlerini belirlerken risk politikaları ve ihtiyatlılık prensibi doğrultusunda, mevcut alacak portföyünün genel yapısı, sigortalı ve aracılardan mali bünyeleri, mali olmayan verileri ve ekonomik konjonktürü dikkate almaktadır.

Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığına ilaveten, Vergi Usul Kanunu’nun 323’üncü maddesine uygun olarak Şirket, yukarıda belirtilen “Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar” karşılığının içinde bulunmayan şüpheli alacaklar için alacağın değerini ve niteliğini göz önünde bulundurarak idari ve kanuni takipteki alacaklar karşılığı ayırmaktadır. Söz konusu karşılık bilançoda “Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar” altında sınıflandırılmıştır.

Ayrılan şüpheli alacak karşılıkları ilgili dönemin gelirinden düşülmektedir. Daha önce karşılık ayrılan şüpheli alacaklar tahsil edildiğinde ilgili karşılık hesabından düşülerek “Karşılık giderleri” hesabına yansıtılmaktadır. Tahsili mümkün olmayan alacaklar bütün yasal işlemler tamamlandıktan sonra kayıtlardan silinmektedir (12 no’lu dipnot).

İkrazlar, Şirket’in tasdikli hayat sigortası tarifelerine ilişkin olarak teknik esaslarda belirtilen süre boyunca (Hayat Sigortası Genel Şartlarına göre bu süre minimum 3 yıldır) prim ödemesi yapan hayat sigortalılarıyla ilgili tarifenin, işitira tablosundaki tutarların belirli bir oranı dahilinde hayat sigorta poliçesinin iadesi karşılığında verdikleri ödünç para tutarlarını ifade etmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlıklar:

Satılmaya hazır finansal varlıklar “Krediler ve alacaklar” ile “Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar” dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır.

Söz konusu varlıklar, kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değerleri ile değerlendirilmektedir. Makul değere esas teşkil eden fiyat oluşumlarının aktif piyasa koşulları içerisinde gerçekleşmemesi durumunda makul değer güvenilir bir şekilde belirlenmediği kabul edilmekte ve etkin faiz yöntemine göre hesaplanan iskonto edilmiş değer, makul değer olarak dikkate alınmaktadır. Satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflanan sermayede payı temsil eden menkul değerler teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmesi ve/veya makul değeri güvenilir bir şekilde belirlenebilmesi durumunda makul değerleri ile kayıtlara yansıtılır. Söz konusu varlıklar teşkilatlanmış piyasalarda işlem görmedikleri ve makul değerleri güvenilir bir şekilde belirlenmediği durumda, değer kaybı ile ilgili karşılık düşüldükten sonra maliyet bedelleri ile finansal tablolara yansıtılır.

Satılmaya hazır menkul değerlerin makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan “Gerçekleşmemiş kâr ve zararlar” ilgili finansal varlığa karşılık gelen değer tahsili, varlığın satılması, elden çıkarılması veya zafiyete uğraması durumlarından birinin gerçekleşmesine kadar dönemin gelir tablosuna yansıtılmamakta ve özkaynaklar içindeki “Finansal varlıkların değerlendirilmesi” hesabında izlenmektedir. Söz konusu finansal varlıklar vade geliminde veya elden çıkarıldığında özsermaye içinde muhasebeleştirilen birikmiş makul değer farkları gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Şirket her bilanço tarihinde, finansal varlıklarının değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıt olup olmadığını değerlendirir. Satılmaya hazır olarak sınıflandırılan hisse senetlerinin makul değerinin, maliyetinin altına önemli ölçüde ve uzun süreli olarak düşmesi değer düşüklüğü göstergesi olarak değerlendirilir. Satılmaya hazır finansal varlıkların değer düşüklüğü ile ilgili nesnel kanıtların varlığı durumunda ilgili finansal varlığın elde etme maliyeti ile makul değeri arasındaki farklar özsermayeden çıkarılıp gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Sermaye araçları ile ilgili gelir tablosuna kaydedilen değer düşüklüğü giderleri, daha sonraki dönemlerde gelir tablosundan ters çevrilmez.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.8 Finansal Varlıklar (Devamı)

Şirket satılmaya hazır finansal varlıklar altında sınıflandırdığı ve borçlanması temsil eden menkul kıymetlerde tahsilat riski doğmamış olması koşuluyla, kısa vadeli piyasa dalgalanmalarına istinaden değer düşüklüğü ayırmaz (11 no'lu dipnot).

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar (Alım satım amaçlı finansal varlıklar):

Şirket tarafından makul değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendiren finansal varlıklar finansal tablolarda "Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar" olarak "Riskli hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar" hesap kalemi altında sınıflandırılmıştır.

Makul değeriyle ölçülen ve gelir tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlıklar piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kar sağlama amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası finansal enstrümanlar ile Şirket'in performansını makul değerine göre değerlendirdiği ve bu amaçla alım esnasında bu kategoride sınıflandırdığı finansal enstrümanlardan oluşmaktadır.

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar ilk olarak kayda alınmalarında makul değerleri kullanılmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değerleri ile değerlendirilmektedir. Makul değere esas teşkil eden fiyat oluşumlarının aktif piyasa koşulları içerisinde gerçekleşmemesi durumunda makul değerlerin güvenilir bir şekilde belirlenmediği kabul edilmekte ve etkin faiz yöntemine göre hesaplanan "İskonto edilmiş değer" makul değer olarak dikkate alınmaktadır. Yapılan değerlendirme sonucu oluşan kazanç ve kayıplar gelir tablosuna dahil edilmektedir. Alım satım amaçlı finansal varlıklardan kazanılan faizler faiz gelirleri içerisinde ve elde edilen kâr payları temettü gelirleri içerisinde gösterilmektedir (11 no'lu dipnot).

2.9 Varlıklarda Değer Düşüklüğü

Varlıklarda değer düşüklüğü ile ilgili hususlar, ilgili varlıklara ilişkin muhasebe politikalarının açıklandığı dipnotlarda yer almaktadır.

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarları 43 no'lu dipnotta, vadesi gelmiş bulunan ve henüz vadesi gelmeyen alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı tutarları 12.1 no'lu dipnotta, dönemin reeskont ve karşılık giderleri ise 47.5 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

2.10 Türev Finansal Araçlar

Yoktur.

2.11 Finansal Varlıkların Netleştirilmesi (Mahsup Edilmesi)

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hakkın bulunması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin birbirini takip ettiği durumlarda net olarak gösterilirler.

2.12 Nakit ve Nakit Benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan 3 aydan kısa yatırımları içermektedir.

Nakit akışı tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri aşağıda gösterilmiştir:

	30 Eylül 2008
Bankalar (14 no'lu dipnot)	22,008,423
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar (kredi kartı alacakları)	7,416,082
Kasa	5,246
Eksi - Faiz tahakkukları	(239,841)
Nakit ve nakit benzerleri toplamı	29,189,910

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.13 Sermaye

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket sermayesinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

Sermayedarın Adı	30 Eylül 2008	
	Pay Oranı	Pay Tutarı
Fortis Insurance International N.V	%99,99	49,439,996
Diğer	%0,01	4
Toplam	%100,00	49,440,000
Sermaye taahhütleri (-)		(2,240,000)
Ödenmiş Sermaye		47,200,000

25 Mart 2008 tarihinde alınan Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Şirket'in sermayesinin 37,700,000 YTL'den 49,440,000 YTL'ye çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu çerçevede, Fortis Insurance International N.V. 11,740,000 YTL tutarındaki artırım bedelini nakden ödemeyi taahhüt etmiştir. Yönetim Kurulu kararı doğrultusunda Şirket ana sözleşmesi tadil edilmiştir. Tadil edilmiş Şirket ana sözleşmesinin 7. maddesinde belirtildiği üzere Fortis Insurance International N.V. sermaye artırım tutarının 9,500,000 YTL'lik kısmını 31 Mart 2008 tarihinde nakden ödemiştir. Kalan 2,240,000 YTL'lik kısmını en geç 3 yıl içerisinde ödeyeceğini taahhüt etmiştir.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket kayıtlı sermaye sistemine tabi değildir.

Şirket'in sermayesi ile ilgili diğer bilgiler 15 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma

Sigorta sözleşmeleri sigorta riskini transfer eden sözleşmelerdir. Sigorta sözleşmeleri sigortalıyı hasar olayının olumsuz ekonomik sonuçlarına karşı sigorta poliçesinde taahhüt edilen şart ve koşullar altında korur.

Şirket tarafından üretilen ana sözleşmeler, aşağıda da anlatıldığı gibi ferdi kaza ve hayat sigorta sözleşmeleri ile bireysel emeklilik sözleşmeleridir:

i) Risk Poliçeleri:

Yıllık Hayat

Fortis Emeklilik ve Hayat Yıllık Hayat Sigortası, sigortalının karşılaşacağı risklere karşı 1 yıl süre ile güvence sağlar. Bu sigorta, ecelen vefat ana teminatının yanında, kaza sonucu vefat, ve kaza sonucu maluliyet, hastalık sonucu maluliyet ve tehlikeli hastalıklar ek teminatları vererek, poliçe süresi boyunca sigortalının başına gelebilecek riskleri teminat altına alır. Yıllık Hayat sigortası poliçeleri risk ağırlıklıdır, birikim içermez, iştirak ve ikraz hakkı yoktur. Grup ve Ferdi olarak satılabilir. Yaş sınırı 18-65 yaş arası olup, primler yaşa, cinsiyete ve sağlığa bağlı risk değerlendirilmesine göre değişir.

Uzun Süreli Hayat:

Uzun Süreli Hayat Sigortası, ecelen vefat ana teminatının yanında, kaza sonucu vefat, kaza sonucu maluliyet, hastalık sonucu maluliyet ek teminatları vererek, poliçe süresi boyunca sigortalının başına gelebilecek risklere karşı, uzun süreli maddi güvence sağlar. Sigorta süresi 1 - 30 yıl arasında belirlenebilir. Uzun süreli hayat poliçeleri koruma amaçlıdır ve risk ağırlıklıdır, birikim içermez. Ferdi olarak satılır. Yaş sınırı 18-70 yaş arası olup, primler yaşa, cinsiyete ve sağlığa bağlı risk değerlendirilmesine göre değişir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma (Devamı)

Kredili Hayat

Kredili Hayat Sigortası, hayatta karşılaşılabilecek olumsuz durumlara karşı (vefat veya maluliyet) kullanılan kredi süresi boyunca güvence sağlayan bir sigortadır. Kredi süresinde olumsuz bir durum olması durumunda kredi borcu kredili hayat sigortası tarafından kapatılır. Böylece hem borçlu, hem de kredi sahibinin ailesi finansal koruma altına alınır. Teminatlar çoğunlukla sadece vefat içerir. Birikim içermeyen risk ürünleridir. Yaş sınırı 18-70 yaş arası olup primler yaşa, cinsiyete ve sağlığa bağlı risk değerlendirmesine göre değişir.

Ferdi Kaza Sigortası:

Kaza sonucu oluşabilecek risklere karşı güvence sağlayan bir sigortadır. Yaş sınırı 18-65 yaş arası olup, primler yaşa veya cinsiyete bağlı olmayıp, mesleğe göre belirlenen risk sınıflarına göre belirlenir. Uzun süreli veya yıllık olabilir. Grup veya ferdi olarak satılabilir.

• **Tek Başına Satılan Ferdi Kaza:**

Tek başına, bir krediye bağlı olmadan satılabilen ve kaza sonucu oluşabilecek risklere karşı güvence sağlayan bir sigortadır. Kazaen vefat teminatının yanında kazaen maluliyet, kaza tedavi masrafları gibi ek teminatlar da sunulabilir.

• **Kredili Ferdi Kaza:**

Kredi kartı borcunu korumaya yönelik, kaza sonucu meydana gelebilecek risklere, kazaen vefat, kazaen maluliyet, işsizlik ya da geçici maluliyet risklerine teminat sunan bir sigortadır.

ii) Birikim Poliçeleri:

Birikimli Hayat Sigortası:

Birikimli Hayat sigortası ürünleri yatırım amaçlı, birikim ağırlıklı, en az 10 yıllık sigorta poliçeleridir. En az 10 yıllık süre sonunda oluşan birikimler poliçe sahibine ödenir. Beklenmedik bir yaşam kaybı durumundaysa, vefat teminatı güvence sağlar. Ürününe göre 2 veya 3 yıllık primi ödenmiş birikim poliçelerinde iştirak ikraz ve tenzil hakkı vardır. Ayrıca ödenen primlerden yapılacak olan kesintilerle, kazaen vefat ve daimi maluliyet ek teminatları da sigorta kapsamına alınabilir. Birikimli poliçelerde garanti edilen teknik faizin üzerinde getiri kazanıldığı zaman, poliçe sahipleri kar payından yararlanır. Şirket yürürlükteki sigorta mevzuatı çerçevesinde birikimli hayat sigorta sözleşmelerinin tamamını sigorta sözleşmesi olarak sınıflandırmakta ve muhasebeleştirilmektedir.

Sigorta sözleşmelerinden oluşan gelir ve yükümlülüklerin hesaplama esasları 2.21 ve 2.24 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma (Devamı)

iii) Bireysel Emeklilik Sözleşmeleri

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in kurucusu olduğu sekiz adet Emeklilik Yatırım Fonu bulunmaktadır.

Bireysel emeklilik sistemi alacakları, fonlardan fon işletim kesintisi alacakları, katılımcılardan alacaklar, satış emirleri ve saklayıcı şirketten alacaklardan oluşmaktadır. Şirket, fonlardan fon işletim kesintisi alacakları hesabı altında, fonların yönetiminden kaynaklanan ve aynı gün içerisinde tahsil edilemeyen fon işletim gideri kesintisi alacaklarını takip etmektedir. Katılımcılar adına saklayıcı şirketten fon bazında alacaklar, saklayıcı şirketten alacaklar kalemi altında sınıflandırılmaktadır. Bu tutar aynı zamanda bireysel emeklilik sistemi borçları kalemi altında satışı gerçekleşen fonlar için katılımcılara borçlar olarak gösterilmektedir.

Bireysel emeklilik sistemi borçları, katılımcılara borçlar hesabına ek olarak emeklilik yatırım fonları yönetimi giderleri için hesaplanan tahakkuklar, katılımcılar geçici hesabı, alım emirleri ve bireysel emeklilik araçlarına borçlardan oluşmaktadır. Emeklilik yatırım fonları yönetimi giderleri için hesaplanan tahakkuklar Şirket'in kurucusu olduğu emeklilik yatırım fonları nedeni ile portföy yönetim şirketine ödeyeceği tutarın tahakkuk kaydını içermektedir. Alım emirleri, katılımcılar adına henüz yatırıma yönlendirilmemiş paraların; katılımcılar geçici hesabı ise, katılımcıların sistemden ayrılması veya birikimlerini başka bir şirkete aktarması durumunda, katılımcıya ait fon paylarının satışı sonrası ve benzeri kesintilerin yapılarak katılımcılara ödenecek veya diğer bir şirkete aktarım yapılacak tutarın izlendiği hesap kalemidir.

Fonların yönetim ve temsili ile fonlara tahsis edilen donanım, personel ve muhasebe hizmetleri karşılığı olan fon yönetim gideri kesintisi, Şirket hesaplarında gelir olarak kaydedilmekte ve Şirket ile portföy yönetim şirketi arasında, anlaşma dahilindeki oranlar çerçevesinde paylaşılmaktadır. Söz konusu ücretlerin tamamı Şirket'in emeklilik teknik gelirleri içerisinde fon işletim geliri olarak, yöneticiye ait olan kısmı ise Şirket'in emeklilik teknik giderleri içerisinde fon işletim gideri olarak gösterilmektedir.

Giriş aidatı gelirleri hesabında, katılımcıların bireysel emeklilik sözleşme koşullarına bağlı olarak sisteme katıldıklarında ödedikleri aidatlar ile katılımcıların 5 yıl içerisinde çıkması durumunda asgari ücretin aylık tutarını aşmamak kaydıyla katılımcıdan tahsil edilen tutarlardan oluşmaktadır. Katılımcının bireysel emeklilik hesabını 5 yıl süre ile kesintisiz olarak Şirket'te bulundurması durumunda herhangi bir giriş aidatı tahsil edilmemektedir.

Katılımcıların bireysel emeklilik hesabına sözleşme koşullarına bağlı olarak yapılan katkı payları üzerinden azami yüzde sekiz oranını aşmamak kaydıyla alınan gider kesintileri, yönetim gideri kesintisi hesabı altında takip edilmektedir.

iv) Reasürans Sözleşmeleri

Reasürans sözleşmeleri, Şirket tarafından imzalanan bir veya daha fazla sigorta sözleşmesiyle ilgili oluşabilecek kayıplar için Şirket ve reasürans şirketi tarafından yürürlüğe konulan, bedeli ödenen ve sigorta sözleşmeleri olarak sınıflandırılabilmesi için gerekli şartları karşılayan sözleşmelerdir. Sigorta ve reasürans sözleşmelerinden kaynaklanan sigorta teknik karşılıklarının hesaplanma esasları 2.24 no'lu dipnot açıklanmıştır.

Şirket'in 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla hayat ve ferdi kaza branşlarında bölüşmeli yıllık eksedan anlaşmaları bulunmaktadır. Söz konusu eksedan anlaşmaları, resürans anlaşmaları sona ermesine rağmen devredilen primlerden doğan yükümlülüklerden reasürörün sorumluluğunun devam ettiği "run-off" sistemine göre yapılmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.14 Sigorta ve Yatırım Sözleşmeleri - Sınıflandırma (Devamı)

Şirket'in 1 Ocak 2008 itibariyle hayat branşı altında verilen "Tehlikeli Hastalık, İşsizlik ve Kaza ve Hastalık Sonucu Daimi Geçici Maluliyet" teminatları için bölüsmeli yıllık kot-par anlaşması vardır. Söz konusu kot-par anlaşmaları, reasürans anlaşmaları sona ermesine rağmen devredilen primlerden doğan yükümlülüklerden reasürörün sorumluluğunun devam ettiği "run-off" sistemine göre yapılmıştır.

Şirket'in 30 Eylül 2008 itibariyle reasürans anlaşmalarını yaptığı şirketler Munich Re, Scor Re, Milli Reasürans ve Genworth Financial'dır. Şirket'in çalıştığı tüm reasürans şirketleri dünyada bilinen kredi derecelendirme kuruluşları tarafından yüksek kredi notlarına sahiptirler.

2.15 Sigorta ve Yatırım Sözleşmelerinde İsteğe Bağlı Katılım Özellikleri

Yoktur.

2.16 İsteğe Bağlı Katılım Özelliği Olmayan Yatırım Sözleşmeleri

Yoktur.

2.17 Krediler

Yoktur.

2.18 Vergiler

Kurumlar Vergisi

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2008 yılı için %20'dir. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirim kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası gibi) ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kâr dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir.

Türkiye'deki bir işyeri ya da daimi temsilcisi aracılığı ile gelir elde eden dar mükellef kurumlar ile Türkiye'de yerleşik kurumlara ödenen kâr paylarından (temettüleri) stopaj yapılmaz. Bunların dışında kalan kişi ve kurumlara yapılan temettü ödemeleri %15 oranında stopaja tabidir. Kârın sermayeye ilavesi, kâr dağıtımını sayılmaz ve stopaj uygulanmaz.

Kurumlar üçer aylık mali kârları üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14'üncü gününe kadar beyan edip 17'nci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalması durumunda bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan diğer mali borçlara da mahsup edilebilir.

En az iki yıl süre ile elde tutulan iştirak hisseleri ile gayrimenkullerin satışından doğan kârların %75'i, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda öngörüldüğü şekilde sermayeye eklenmesi veya 5 yıl süreyle özkaynaklarda tutulması şartı ile vergiden istisnadır

Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl kârlarından mahsup edilemez.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.18 Vergiler (Devamı)

Türkiye’de ödenecek vergiler konusunda vergi otoritesi ile mutabakat sağlamak gibi bir uygulamaya bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi beyannameleri hesap döneminin kapandığı ayı takip eden dördüncü ayın 25’inci günü akşamına kadar bağlı bulunulan vergi dairesine verilir. Bununla beraber, vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek vergi miktarları değişebilir.

30 Aralık 2003 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan, 5024 sayılı Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve Kurumlar Vergisi Kanunu’nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun (“5024 sayılı Kanun”), kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerin mali tablolarını 1 Ocak 2004 tarihinden başlayarak enflasyon düzeltmesine tabi tutmasını öngörmektedir. Anılan yasa hükmüne göre enflasyon düzeltmesi yapılabilmesi son 36 aylık kümülatif enflasyon oranının (TÜİK TEFE artış oranının) %100’ü ve son 12 aylık enflasyon oranının (TÜİK TEFE artış oranının) %10’u aşması gerekmektedir. 2007 yılı ve 2008 yılı ilk altı ayında söz konusu şartlar sağlanmadığı için enflasyon düzeltmesi yapılmamıştır (35 no’lu dipnot).

Ertelenmiş Vergi

Ertelenmiş vergiler, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket’in üzerinden ertelenen vergi hesaplamadığı 32,604,061 YTL geçmiş yıllar mali zararları bulunmaktadır (21 no’lu dipnot).

2.19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar

Şirket, kıdem tazminatı ve izin haklarına ilişkin yükümlülüklerini “Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı” (“TMS 19”) hükümlerine göre muhasebeleştirmekte ve bilançoda “Kıdem tazminatı karşılığı” hesabında sınıflandırmaktadır.

Şirket, Türkiye’de mevcut iş kanunlarına göre, emeklilik veya istifa nedeniyle ve İş Kanunu’nda belirtilen davranışlar dışındaki sebeplerle işine son verilen çalışanlara belirli bir toplu ödeme yapmakla yükümlüdür. Kıdem tazminatı karşılığı, İş Kanunu kapsamında oluşması muhtemel yükümlülüğün, belirli aktüeryal tahminler kullanılarak bugünkü değeri üzerinden hesaplanmıştır (22 no’lu dipnot).

2.20 Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır. Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır. Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti Şirket’in tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilmesi mümkün yükümlülükleri şarta bağlı yükümlülükler olarak değerlendirilmekte ve mali tablolara dahil edilmemektedir (23 no’lu dipnot).

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.21 Gelirlerin Muhasebeleştirilmesi

Yazılan Primler

Yazılan primler, dönem içinde tanzim edilen poliçe primlerinden iptaller çıktıktan sonra kalan tutarı ifade etmektedir. 2.24 no'lu dipnotta açıklandığı üzere prim gelirleri, yazılan risk primleri üzerinden kazanılmamış prim karşılığı ayrılması suretiyle tahakkuk esasına göre finansal tablolara yansıtılmaktadır.

Reasürans Komisyonları

Yazılan primler, dönem içinde tanzim edilen poliçe primlerinden iptaller çıktıktan sonra kalan tutarı ifade etmektedir. 2.24 no'lu dipnotta açıklandığı üzere prim gelirleri, yazılan primler üzerinden kazanılmamış prim karşılığı ayrılması suretiyle tahakkuk esasına göre finansal tablolara yansıtılmaktadır.

Hayat Branşı Yatırım Gelirleri

Hayat branşındaki fon geliri, dönem içinde yapılan yatırımlardan elde edilen gelirin Sigorta Denetleme Kurulu'nca daha sonra denetlenen verimlilik oranı doğrultusunda hesaplanmakta ve hayat branşı yatırım gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

Faiz Gelirleri

Faiz geliri etkin faiz oranı yöntemi uygulanarak dönemsel olarak kaydedilir.

Temettü Gelirleri

Temettü geliri, almaya hak kazanıldığında finansal tablolara gelir olarak kaydedilir.

Aidat Gelirleri

2.14 ve 25 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

2.22 Finansal Kiralamalar

Mülkiyete ait risk ve kazanımların önemli bir kısmının kiracıya ait olduğu kiralama işlemleri, finansal kiralama olarak sınıflandırılırken diğer kiralamalar faaliyet kiralaması olarak sınıflandırılır.

Finansal kiralamayla elde edilen varlıklar, kiralama tarihindeki varlığın makul değeri, ya da asgari kira ödemelerinin bugünkü değerinden düşük olanı kullanılarak aktifleştirilir. Kiralayana karşı olan yükümlülük, bilançoda finansal kiralama yükümlülüğü olarak gösterilir. Finansal kiralama ödemeleri, finansman gideri ve finansal kiralama yükümlülüğündeki azalışı sağlayan anapara ödemesi olarak ayrılır ve böylelikle borcun geri kalan anapara bakiyesi üzerinden sabit bir oranda faiz hesaplanmasını sağlar. Finansman giderlerinin aktifleştirilen kısmı haricindeki bölümü gelir tablosuna kaydedilir.

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler (kiralayandan kira işleminin gerçekleşebilmesi için alınan veya alınacak olan teşvikler de kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir), kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilir

2.23 Kar Payı Dağıtımı

Temettü borçları kar dağıtımının bir unsuru olarak beyan edildiği dönemde yükümlülük olarak finansal tablolara yansıtılır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.24 Teknik Karşılıklar

Hayat Matematik ve Kar Payı Karşılıkları:

Hayat branşı karşılıkları, aktüeryal matematik karşılıkları Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylı tarifeler ile belirlenmiş teknik faiz oranı kadar asgari gelir garantisi bulunan ve bir yıldan uzun süreli risk teminatı içeren ve kar payı karşılıklarından oluşmakta olup. Şirket'in hayat sigortası branşında sigortalılara yükümlülüklerini göstermektedir.

Hayat matematik karşılıkları, hayat branşı ile iştigal eden sigorta şirketlerinin gelecekte vadesi geldiği zaman ödemeyi garanti ettikleri tazminatlar için ayırdıkları karşılıktır. Sigortacılık Kanunu'na göre Şirket'in hayat branşı tarafından akdedilen hayat sigorta sözleşmeleri uyarınca, safi primlerden idare ve tahsil masrafları, ölüm risk primi ve komisyonlarının indirilmesi sonucu kalan tutar hayat matematik karşılığı olarak ayrılmaktadır. Matematik karşılıkları, Hazine Müsteşarlığı'nın onayı ile yurtdışında hazırlanan ölüm istatistikleri dikkate alınarak aktüerlerce Türk sigorta şirketleri için geçerli olan cari tablolar kullanılarak hesaplanmaktadır.

Bu karşılıkların yatırımlara dönüşmesi sonucu elde edilen gelirler de kar payı karşılığı adı altında mali tablolarda gösterilmektedir. Kar payı karşılıkları Hazine Müsteşarlığı tarafından onaylı tarifelerde yer aldığı şekilde hesaplanmaktadır (17 no'lu dipnot).

Kazanılmamış Primler Karşılığı

Kazanılmamış primler karşılığı, nakliyat branşı primleri ile 14 Haziran 2007 tarihinden önce üretilen deprem primleri hariç olmak üzere 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan tüm poliçeler için tahakkuk etmiş primlerden gün esasına göre takip eden döneme sarkan kısmı olarak hesaplanmıştır. 7 Ağustos 2007 tarih ve 26606 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarına ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelik" ("Teknik Karşılıklar Yönetmeliği") uyarınca, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren düzenlenen poliçelerin kazanılmamış primler karşılığı ile bu karşılığın reasürans payı, yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primler ile reasürörlere devredilen primlerin herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya hesap dönemlerine sarkan kısmı olarak hesaplanmış ve kayıtlara yansıtılmıştır. Şirket, 1 Ocak 2008 tarihinden önce düzenlenen poliçelerin kazanılmamış primler karşılığı hesabı sırasında ise primlerden komisyonların tenzil edilmesi uygulamasına devam etmektedir (17 no'lu dipnot).

Ertelenen Komisyon Gider ve Gelirleri

Hazine Müsteşarlığı tarafından yayımlanan 28 Aralık 2007 tarih ve 2007/25 sayılı Genelge uyarınca, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yazılan primler için aracılara ödenen komisyonlar ile reasürörlere devredilen primler nedeniyle reasürörlerden alınan komisyonların gelecek dönem veya dönemlere isabet eden kısmı, bilançoda sırasıyla ertelenmiş gelirler ve ertelenmiş giderler hesaplarında, gelir tablosunda ise faaliyet giderleri hesabı altında netleştirilerek muhasebeleştirilmektedir (17 no'lu dipnot).

Muallak Hasar ve Tazminat Karşılığı

Şirket, tahakkuk etmiş ve hesaben tespit edilmiş ancak daha önceki hesap dönemlerinde veya cari hesap döneminde fiilen ödenmemiş tazminat bedelleri veya bu bedel hesaplanamamış ise tahmini bedelleri ile gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri için muallak tazminat karşılığı ayırmaktadır. Muallak hasar karşılığı eksper raporlarına veya sigortalı ile eksperin değerlendirmelerine uygun olarak belirlenmektedir.

Sigorta şirketlerinin 2004 yılı sonundan başlamak üzere, bilanço tarihi itibarıyla gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için ilave muallak hasar karşılığı ayırması gerekmektedir. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedellerinin hesaplanması sırasında, Şirket bu bedellerle ilgili olarak son beş yıllık sonuçları dikkate almış ve 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla, 198,295 YTL tutarında gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar karşılığı hesaplamıştır (17 no'lu dipnot).

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

2.24 Teknik Karşılıklar (Devamı)

Sigorta şirketleri, her hesap döneminde branşlar itibariyle muallak hasar ve tazminat karşılığı yeterlilik tablosu düzenlemek ve diğer finansal tabloları ile birlikte yayımlamak zorundadır. Muallak hasar karşılığı yeterlilik oranının; cari hesap dönemi hariç olmak üzere, son beş yıllık ortalamasının yüzde 95'inin altında olması halinde, sigorta şirketlerince cari hesap döneminde, bu oran ile yüzde 95 oranı arasındaki fark tutarı kadar muallak hasar ve tazminat karşılığı yeterlilik farkı ilave edilir. 30 Eylül 2008 itibariyle son beş yılın ortalama muallak hasar karşılığı yeterlilik oranı yüzde 95'in üstünde olduğundan Şirket ilave olarak muallak hasar karşılığı yeterlilik farkı ayırmamıştır.

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca, Şirket'in ayırdığı cari hesap dönemi muallak tazminat karşılığı tutarı, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile bulunan tutardan küçük olamaz. Bu çerçevede Şirket, 30 Eylül 2008 tarihi itibariyle belirlenen muallak hasar karşılığı tutarını, aktüeryal zincirleme merdiven metodu uygulanarak hesaplanan tutar ile karşılaştırmış ve yapılan karşılaştırma sonucunda Şirket'in 30 Eylül 2008 tarihi itibariyle ilave muallak hasar karşılığı ayırmasına gerek olmadığı görülmüştür.

3. Önemli Muhasebe Tahminleri ve Hükümleri

Finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibariyle raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklanmasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları, geçmiş tecrübe ve diğer faktörler ile o günün koşullarıyla gelecekteki olaylar hakkında makul beklentiler dikkate alınarak değerlendirilir. Bu değerlendirme ve tahminler, yönetimin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlarından farklılık gösterebilir.

Şirket için en önemli muhasebe tahminlerinden biri yürürlükte olan poliçelerinden doğacak giderlere ilişkin nihai net yükümlülüklerin tahmin edilmesidir. Sigortacılık ile ilgili yükümlülüklerin tahmin edilmesi, doğası itibariyle çok sayıda belirsizliğin değerlendirilmesini içerir.

Gelecek finansal raporlama dönemlerinde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde önemli düzeltmelere neden olabilecek hesap kalemleriyle ilişkili diğer tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Gelir vergileri

Nihai vergi tutarına olan etkileri kesinleşmeyen ilgili bir çok işlem ve hesaplama normal iş akışı sırasında gerçekleşmekte olup bu gibi durumlar gelir vergisi karşılığı belirlenmesi sırasında önemli muhakemelerin kullanılmasını gerektirmektedir. Şirket, ileriye taşınan mali zararlardan doğan ve gelecekte vergilendirilebilecek karlar aracılığıyla gerçekleşecek olan ertelenmiş vergi varlıklarını ve vergisel olayların sonucunda ödenmesi tahmin edilen ek vergilerin oluşturduğu vergi yükümlülüklerini kayıtlarına almaktadır. Bu konular ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi ve ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülüklerini etkileyebilecektir.

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi

Sigorta riski

Sigorta sözleşmelerine ilişkin risk, sigorta konusu olayın gerçekleşmesi ihtimali ve bu olaydan kaynaklanacak olan hasar tutarının bilinmiyor olmasıdır. Sigorta sözleşmelerinin doğası gereği, söz konusu risk rastlantısaldır ve dolayısıyla tam olarak tahmin edilemez.

Fiyatlandırma ve karşılık ayırma metodlarına ihtimal teorisinin uygulandığı bir poliçe portföyünde, Şirket'in sigorta sözleşmeleriyle ilgili olarak maruz kaldığı temel risk, ödenen hasar ve tazminatların sigortacılık karşılıklarının kayıtlı değerlerinin üstünde gerçekleşmesidir. Şirket poliçe yazma stratejisini, kabul edilen sigorta risklerinin tipine ve oluşan hasarlara göre belirlemektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

Şirket'in fiyatlandırması, istatistiksel analize, geçmiş dataya, ve ilgili ürüne uygun düşen mortalite tablolarına bakılarak yapılmaktadır.

Şirket söz konusu riskleri, şekillendirmiş olduğu poliçe yazma stratejisi ve bütün branşlarda tarafı olduğu reasürans anlaşmaları ile yönetmektedir.

Hayat ve ferdi kaza branşlarında risk kabul politikasında aşağıdaki unsurlar dikkate alınmaktadır:

- Bireysel sigortalarda sigortalı yaşı, sigorta bedeli dikkate alınarak sağlık beyanları ve raporları,
- Grup sigortalarda gruptaki kişi sayısına ve sigortalının zorunlu veya ihtiyari olmasına göre sağlık beyanları ve raporları,
- Fiyatlandırmada, sigortalının sağlık durumuna göre sür prim uygulanması, ek şart konulması veya teminatın indirilmesi veya reddedilmesi ile ilgili bilgiler,
- Yüksek tutarlı teminatlarda sağlık belgeleri yanında, sigortalının maddi durumu ile ilgili belgeler.

Sigorta riskinin (sigorta edilen azami tutar) branş bazında dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	30 Eylül 2008
Hayat	4,780,538,740
Ferdi kaza	1,551,565,254
Toplam	6,332,103,994

Şirket'in fiyatlandırma politikalarına bağlı olarak maruz kaldığı riskler aşağıdaki gibidir:

Mortalite Riski:

Gerçekleşen ölüm hasarlarının, ölüm riskinin fiyatlandırmasında kullanılan mortalite tablolarındaki ölüm ihtimallerinden daha yüksek olmasıdır. Şirket, ürüne göre uygun mortalite tablolarını kullanmaktadır. Şirket, hayat sigortası sözleşmelerinin fiyatlandırmasını yaparken CSO 53-58 ve CSO 80 mortalite tablolarını kullanmaktadır.

Teknik Faiz Riski:

Birikimli hayat ürünlerinde sigortalılara minimum "teknik faiz oranı" kadar faiz garanti edilmektedir. Şirket, piyasa faiz oranlarının garanti edilen faiz oranından düşük olması durumunda teknik faiz riskine maruz kalacaktır. Bununla birlikte, Şirket, tüm hayat sigortası portföyünü dikkate aldığı bu portföyden gelecekte elde edeceği karların piyasa faiz oranlarındaki muhtemel azalış sonucunda oluşabilecek kayıplardan daha fazla olacağını öngörmektedir.

Şirket'in birikimli ürünleri için garanti ettiği faiz oranları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir:

Ürün	Garanti Edilen Faiz Oranı	
	Döviz	YTL
Dövizli birikimli ürün (END)	%3.5	-
İdeal birikimli hayat (DBH)	%1.0	%4
YTL Birikimli ürün (BÜ) (*)	-	%9
Doğan Devir Portföy (RAY) (*)	%3.0	%9

(*) Şirket 2003 yılından itibaren %9 teknik faiz garantili poliçe üretimini durdurmuş olup, bu tarihten sonra üretilen poliçeler %4 teknik faiz garantisi içermektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

Şirket'in 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla finansal varlık getirileri ve matematik karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	Taşınan değer	Ağırlıklı ortalama yıllık faiz oranı
Nakit ve nakit benzeri varlıklar		
Vadeli mevduatlar - YTL	20.896.590	%20.99
Vadeli mevduatlar - ABD Doları	10.798.434	%5.25
Vadeli mevduatlar - Euro	1.135.284	%6.27
Vadeli mevduatlar - CHF	166.766	%1.24
Finansal varlıklar		
Devlet tahvili - YTL	13.118.145	%19.09
Eurobond - ABD Doları	6.990.029	%6.01
Eurobond - Euro	1.975.835	%6.26
Devlet tahvili - ABD Doları	1.305.943	%3.96
Devlet tahvili - Euro	1.590.867	%6.93
Özel sektör tahvili	322.180	%6.68
Toplam	58.300.073	

	Matematik karşılıklar	Garanti edilmiş faiz oranları (%) YTL	Garanti edilmiş faiz oranları (%) Döviz
Dövizli birikimli ürün (END)	22,124,325	-	%3.5
İdeal Birikimli Hayat (DBH)	1,915,625	%4	%1
Doğan Devir Portföy (RAY)	609,335	%9	%3
YTL Birikimli Ürün (BÜ)	219,486	%9	-
Toplam (17 no'lu dipnot)	24,868,771		

Duyarlılık analizleri

Finansal risk

Şirket, sahip olduğu finansal varlıkları, reasürans varlıkları ve sigortacılık yükümlülüklerinden dolayı finansal risklere maruz kalmaktadır. Özet olarak temel finansal risk, finansal varlıklardan sağlanan gelirlerin, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin karşılanmasında yetersiz kalmasıdır. Finansal riskin en önemli bileşenleri piyasa riski (kur riski, piyasa değeri faiz oranı riski, nakit akımı faiz oranı riski ve fiyat riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Şirket'in genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve bunun Şirket'in finansal performansı üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin asgari seviyeye indirilmesine yoğunlaşmaktadır. Şirket, herhangi bir türev finansal enstrüman kullanmamaktadır. Risk yönetimi, Şirket yönetimi tarafından Yönetim Kurulu'nca onaylanmış usuller doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

(a) Piyasa riski

i. Nakit akım ve piyasa değeri faiz oranı riski

Şirket, değişken faiz oranlı finansal varlıkların ve yükümlülüklerinin tabi olduğu faiz oranlarının değişiminin etkisinden doğan faiz oranı riskine maruz kalmaktadır.

Değişken faiz oranlı finansal varlıklar, Şirket'i faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır. 29 Eylül 2008 tarihinde değişken faizli finansal varlıklarına uygulanan piyasa faiz oranı % 1 yüksek/düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, ilgili döneme ait net gelir 51.316.- YTL daha yüksek/düşük olacaktı.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

---

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

ii. Kur riski

Şirket, döviz cinsinden alacak ve borçların Yeni Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı döviz kuru değişikliklerinden doğan döviz riskine maruz kalmaktadır. Bu riskler, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla ABD Doları, YTL karşısında % 10 oranında değer kazansaydı/kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, ABD Doları cinsinden alacak ve borçların çevrimi dolayısıyla oluşacak kur farkı karı/zararı sonucu net varlıklar 101,009 YTL daha yüksek/düşük olacaktır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Euro, YTL karşısında % 10 oranında değer kazansaydı/kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, Euro cinsinden alacak ve borçların çevrimi dolayısıyla oluşacak kur farkı zararı/karı sonucu net varlıklar 68,332 YTL daha yüksek/düşük olacaktır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla CHF, YTL karşısında % 10 oranında değer kazansaydı/kaybetseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, CHF cinsinden alacak ve borçların çevrimi dolayısıyla oluşacak kur farkı zararı/karı sonucu net varlıklar 21,377 YTL daha yüksek/düşük olacaktır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in döviz cinsinden satılmaya hazır finansal varlığı bulunmadığından, kur değişikliklerinin Şirket'in özsermaye hesapları arasında yer alan "Finansal varlıkların değerlemesi" hesabı üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

iii. Fiyat riski

Şirket'in finansal varlıkları, Şirket'i fiyat riskine maruz bırakmaktadır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in sabit faizli satılmaya hazır finansal varlıkları piyasa değerinden tutulmaktadır. Piyasa faiz oranları % 1 oranında değişseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, ilgili döneme ait "Finansal varlıkların değerlemesi" hesabı üzerindeki etki 39,521 YTL olacaktır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıkları piyasa değerinden tutulmaktadır. Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıkların piyasa fiyatı % 5 oranında değişseydi ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, net varlıklar üzerindeki etki 546,172 YTL olacaktır.

(b) Kredi riski

Finansal varlıkların mülkiyeti, karşı tarafın sözleşmenin şartlarını yerine getirmeme riskini taşır. Şirket'in kredi riski, nakit ve nakit benzerleri ile banka mevduatları, finansal varlıklar, sigortacılık yükümlülüklerindeki reasürans payları, reasürans şirketlerinden alacaklar, sigortalılardan ve aracı kurumlardan olan prim alacaklarından kaynaklanmaktadır. Bu riskler, yönetim tarafından karşı tarafa olan toplam kredi riski olarak görülmektedir.

Şirket kredi ve alacaklar olarak sınıflandırılan finansal varlıklarının ve sigorta faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklarının (reasürans alacakları dahil) kredi riskini alinan teminat ve karşı taraf seçiminde uyguladığı prosedürler ile takip etmekte ve sınırlandırmaktadır. Bu alacaklar ile ilgili diğer açıklamalar 12 no'lu dipnotta yapılmıştır.

Şirket'in kredi ve alacak grubu dışında kalan ve kredi riskine tabi finansal varlıkları genellikle devlet iç borçlanma senetleri, Türkiye'de yerleşik banka ve diğer finansal kurumlarda tutulan vadeli ve vadesiz mevduat ile teşkilatlanmış borsalardan olan alacakları temsil etmekte ve bu alacaklar yüksek kredi riskine sahip olarak kabul edilmektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

(c) Likidite riski

Şirket, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin karşılanabilmesi için elinde bulunan nakit kaynakları kullanmaktadır. Likidite riski, makul bir maliyet dahilinde, borçların ödenmesi için yeterli nakdin bulunmaması riskidir. Yönetim, söz konusu borçların ödenmesine yetecek tutarda fon bulundurulmasıyla ilgili limitleri belirler.

Aşağıdaki tablo, Şirket'in finansal ve sigorta yükümlülüklerinin bilanço tarihleri itibariyle sözleşmeden kaynaklanan veya beklenen vadelerine kalan sürelerine göre dağılımı göstermektedir. Tabloda gösterilen tutarlar iskonto edilmemiş nakit akımlarıdır:

30 Eylül 2008	Sözleşmeden kaynaklanan nakit akımları (iskonto edilmemiş)				
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl	1 yıl -5 yıl	5 yıldan uzun	Toplam
Sigorta ve reasürans şirketlerine borçlar	1,000,909	-	-	-	1,000,909
Emeklilik faaliyetlerinden borçlar	13,287,339	-	-	-	-
	13,287,339	-	-	-	-
	14,288,248	-	-	-	14,288,248

30 Eylül 2008	Beklenen nakit akımları (iskonto edilmemiş)					
	3 aya kadar	3 ay - 1 yıl	1 yıl - 5 yıl	5 yıldan uzun	Vadesiz	Toplam
Hayat matematik karşılığı - net	313,698	2,007,853	16,127,077	19,818,927	-	38,267,555
Kazanılmamış primler karşılığı-net (*)	128,950	5,438,607	107,111	101,898	-	5,776,566
Muallak hasar karşılığı-net (*)	425,027	334,222	193,466	-	-	952,715
	867,675	7,780,682	16,427,654	19,920,825	-	44,996,836

(*) Şirket dava konusu muallak hasarların ödenmesinin bir yıldan daha uzun bir sürede gerçekleşeceğini öngörmektedir. Bir yıldan uzun vadeli poliçeler üzerinden hesaplanan kazanılmamış primler karşılığı yukarıdaki tabloda bir yıldan uzun vadeli olarak gösterilmiştir. Muallak hasarlar karşılığı ve kazanılmış primler karşılığının tamamını bilançoda kısa vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

Şirket yukarıda belirtilen yükümlülükleri, aktifinde yer alan finansal varlıklar ve nakit ve nakit benzeri varlıklar ile karşılamayı öngörmektedir.

Finansal araçların makul değeri

Makul değer, finansal araçların, zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği bir tutar olup, eğer varsa teşkilatlanmış bir piyasada işlem gören fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini makul değerleri, Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme yöntemleri kullanılarak tespit edilmektedir. Ancak piyasa bilgilerini değerlendirip makul değerleri tahmin edebilmek yorum ve muhakeme gerektirmektedir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, makul değeri belirlenebilen finansal araçların makul değerinin tahmininde kullanılmıştır:

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövize dayalı olan bakiyelerin makul değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerlerinin makul değerlerinin kısa vadeli olmaları dolayısıyla kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Esas faaliyetlerden alacakların kayıtlı değerinin ilgili şüpheli alacak karşılığının düşülmesinden sonra makul değerlerini gösterdiği tahmin edilmektedir. Borsaya kayıtlı olmayan satılmaya hazır finansal varlıkların ise maliyetleri, varsa, değer düşüklüğü çıkarılmış değerleri makul değerleri olarak kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Esas faaliyetlerden borçlar ile diğer parasal borçların kayıtlı değerlerinin makul değerlerine yakın olduğu tahmin edilmektedir.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

4. Sigorta ve Finansal Riskin Yönetimi (Devamı)

Sermaye yönetimi

Şirket'in sermayeyi yönetirken amaçları:

- Hazine Müsteşarlığı'nın gerekli gördüğü sermaye yeterliliklerini yerine getirmek,
- Şirket'in işletmelerin devamlılığı ilkesi çerçevesinde varlığını sürdürmek ve faaliyetlerin devamını sağlayabilmektir.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in sermaye yeterliliğinin ölçülmesine ilişkin ilgili yönetmelik çerçevesinde hesaplanmış olduğu asgari gerekli sermaye 7,639,560 YTL'dir.

5. Bölüm Bilgileri

2.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

6. Maddi Duran Varlıklar

6.1 Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları: 466,336 YTL (1 Temmuz - 30 Eylül 2008: 157,566 YTL).

6.1.1 Amortisman giderleri 366,230 YTL (1 Temmuz - 30 Eylül 2008: 126,655 YTL).

6.1.2 İtfa ve tükenme payları 100,106 YTL (1 Temmuz - 30 Eylül 2008: 30,911 YTL).

6.2 Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-): Yoktur.

6.3 Cari dönemde duran varlık hareketleri:

6.3.1 Satın alınan, imal veya inşa edilen maddi duran varlıkların maliyeti: 501,163 YTL.

6.3.2 Satılan veya hurdaya ayrılan maddi duran varlık maliyeti: 380,325 YTL.

6.3.3 Cari dönemde ortaya çıkan değerlendirme artışları:

6.3.3.1 Varlık maliyetlerinde (+): Yoktur.

6.3.3.2 Birikmiş amortismanlarda (-): Yoktur.

6.3.4 Yapılmakta olan yatırımların niteliği, toplam tutarı, başlangıç ve bitiş tarihi ve tamamlama derecesi: Yoktur.

Maddi duran varlık hareket tablosu:

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	30 Eylül 2008
Maliyet:				
Motorlu taşıtlar	26,974	-	(26,974)	-
Demirbaş ve tesisatlar	1,076,861	396,281	(156,383)	1,316,759
Özel maliyet bedelleri	1,610,715	104,883	(196,970)	1,518,628
Toplam maliyet	2,714,550	501,164	(380,327)	2,835,387
Birikmiş amortisman:				
Motorlu taşıtlar	(17,895)	-	17,895	-
Demirbaş ve tesisatlar	(693,880)	(142,878)	142,171	(694,587)
Özel maliyet bedelleri	(864,021)	(223,349)	138,941	(948,429)
Toplam birikmiş amortisman	(1,575,796)	(366,227)	299,007	(1,643,016)
Net kayıtlı değer	1,138,754			1,192,371

7. Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

8. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

	1 Ocak 2008	İlaveler	Çıkışlar	30 Eylül 2008
Maliyet:				
Haklar ve Yazılımlar	1,996,307	537,341	-	2,533,648
Birikmiş amortisman:				
Haklar ve Yazılımlar	(1,793,516)	(100,106)	-	(1,893,622)
Net defter değeri	202,791			640,026

9. İştiraklerdeki Yatırımlar

Yoktur.

10. Reasürans Varlıkları

30 Eylül 2008

Reasürör şirketlere borçlar (19 no'lu dipnot)	(354,979)
Kazanılmamış primler karşılığı reasürör payı (17 no'lu dipnot)	266,681
Muallak tazminat karşılığı reasürör payı (17 no'lu dipnot)	188,211

Reasürans Gelirleri/(Giderleri)

Reasürörlere devredilen primler	(2,521,496)
Reasürörlerden alınan komisyonlar net (32 no'lu dipnot)	861,174
Ödenen tazminat reasürör payı	360,029
Kazanılmamış primler karşılığı değişiminde reasürör payı	137,230
Muallak hasar tazminatı değişiminde reasürör payı	70,920

Reasürans sözleşmeleri ile ilgili detaylı açıklamalar 2.14 no'lu dipnotta yapılmıştır.

11. Finansal Varlıklar

11.1 Kuruluşun faaliyetlerine uygun, sunulan kalemlerin alt sınıflamaları:

Riski Şirkete Ait finansal Varlıklar

	30 Eylül 2008		
	Sirket portföyü		Toplam
	Bloke	Bloke olmayan	
Satılmaya hazır finansal varlıklar			
Devlet tahvili ve hazine bonusu (*)	11,243,589	-	11,243,589
Finansal duran varlıklar (**)	-	263,468	263,468
	11,243,589	263,468	11,507,057

(*) Satılmaya hazır finansal varlıklar portföyünde bulunan devlet tahvil ve hazine bonolarının ortalama vadeleri 5.7 aydır ve faiz oranları %18.66 ile %19.47 arasında değişmektedir. Ayrıca, satılmaya hazır finansal varlıklar portföyündeki devlet tahvil ve hazine bonolarının tamamı borsaya kotedir.

(**) 11.4 ve 45.2 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

11.1 Kuruluşun faaliyetlerine uygun, sunulan kalemlerin alt sınıflamaları(Devamı):

Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Varlıklar

	30 Eylül 2008 Sigortalı portföyü		
	Bloke	Bloke olmayan	Toplam
Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar:			
Eurobond(*)	8,965,864	-	8,965,864
Devlet tahvili ve hazine bonusu (**)	4,677,938	-	4,677,938
Özel sektör tahvili (***)	332,181	-	332,181
	13,975,983	-	13,975,983
Vadeli mevduat (****)	11,415,628	-	11,415,628
Toplam	25,391,611	-	25,391,611

- (*) Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar portföyünde bulunan Eurobondların ortalama vadeleri 37 aydır ve faiz oranları %4.92 ile %6.6 arasında değişmekte olup tamamı borsaya kotedir.
- (**) Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar portföyünde bulunan devlet tahvili ve hazine bonolarının ortalama vadeleri 18 aydır ve faiz oranları %3.96 ile %19.47 arasında değişmekte olup tamamı borsaya kotedir.
- (***) Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar portföyünde bulunan özel sektör tahvilinin vadesi 8 aydır ve faiz oranı %6.7 olup tamamı borsaya kotedir.
- (****) Riski hayat poliçesi sahiplerine ait YTL, EUR ve USD cinsinden olan vadeli mevduatın ağırlıklı faiz oranları sırasıyla %21.8, %6.4 ve %5.23 olup ortalama vadeleri 3 aydan kısadır.

30 Eylül 2008

Kredi ve alacaklar (12 no'lu dipnot)	8,138,099
Toplam	8,138,099

11.2 Yıl içinde ihraç edilen hisse senedi dışındaki menkul kıymetler: Yoktur.

11.3 Yıl içinde itfa edilen borçlanmayı temsil eden menkul kıymetler: Yoktur.

11.4 Bilançoda maliyet bedeli üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların borsa rayiçlerine göre, borsa rayiçleri üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların maliyet bedellerine göre değerlerini gösteren bilgi:

<i>Menkul kıymetler</i>	30 Eylül 2008		
	Maliyet Değeri	Kayıtlı Değer	Makul Değer
Riski şirkete ait menkul kıymetler			
Devlet tahvili ve hazine bonusu	9,980,861	11,243,588	11,243,588
	9,980,861	11,243,588	11,243,588
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait menkul kıymetler			
Devlet tahvili ve hazine bonusu	4,363,158	4,677,938	4,677,938
Eurobond	8,667,045	8,965,864	8,965,864
Özel sektör tahvili	291,607	332,181	332,181
	13,321,810	13,975,983	13,975,983
Vadeli mevduat	11,013,727	11,415,628	-
Toplam	24,335,537	25,391,611	

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

11.4 Bilançoda maliyet bedeli üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların borsa rayiçlerine göre, borsa rayiçleri üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların maliyet bedellerine göre değerlerini gösteren bilgi (Devamı):

<i>Finansal Duran Varlıklar</i>	30 Eylül 2008		
	Endekslenmiş Maliyet	Kayıtlı Değer	Makul Değer
Emeklilik Gözetim Merkezi (1)	263,223	263,223	-
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş. (1)	145	145	-
3D Güvenlik ve Organizasyon Tic. A.Ş. (1)	100	100	-
Toplam	263,468	263,468	-

(1) Söz konusu iştiraklerdeki yatırımlar, aktif işlem gören bir piyasada belirlenmiş piyasa fiyatları bulunmadığından maliyetlerinden taşınmaktadır.

11.5 Menkul kıymetler ve bağlı menkul kıymetler grubu içinde yer alıp işletmenin ortakları, iştirakleri ve bağlı ortaklıklar tarafından çıkarılmış bulunan menkul kıymet tutarları ve bunları çıkaran ortaklıklar: Yoktur.

11.6 Finansal varlıklarda son üç yılda meydana gelen değer artışları: Yoktur.

11.7 - 11.9 Finansal varlıklara ilişkin diğer açıklamalar

Satılmaya hazır finansal varlıklardan cari dönem içinde elde edilen faiz ve satış gelirleri toplamda 1,215,617 YTL olup gelir tablosunda yatırım gelirleri altında muhasebeleştirilmiştir. Dönem sonu itibariyle gerçekleşmeyen makul değer farkları 138,418 YTL olup özsermayede ilgili hesap kalemi altında kayıtlara yansıtılmıştır (15 no'lu dipnot).

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar cari dönem içinde elde edilen faiz geliri, satış geliri ve gerçekleşen makul değer farkları toplamda 1696,071 YTL olup gelir tablosunda hayat branşı yatırım gelirleri altında muhasebeleştirilmiştir.

Finansal varlıkların vade analizi:

	30 Eylül 2008						Toplam
	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1 - 3 yıl	3 yıldan uzun	
Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu	-	4,428,155	2,213,511	4,748,531	4,531,330	-	15,921,527
Eurobond	-	-	-	-	5,530,206	3,435,658	8,965,864
Özel Sektör Tahvili	-	-	-	332,180	-	-	332,180
İştirakler	263,468	-	-	-	-	-	263,468
Vadeli Mevduat	-	11,415,628	-	-	-	-	11,415,628
Toplam	263,468	15,843,783	2,213,511	5,080,711	10,061,536	3,435,658	36,898,667

12. Krediler ve Alacaklar

12.1 Alacakların, ticari müşterilerden olan alacaklar, ilgili taraflardan olan alacaklar, peşin ödemeler için (gelecek aylara, yıllara ait ödemeler) ve diğerleri biçiminde sınıflanması:

30 Eylül 2008

Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar	7,183,847
Sigortalılardan alacaklar	1,390,793
Sigortalılara krediler (İkrazlar)	743,951
Sigortacılık ve emeklilik faaliyetlerinden alacaklar	9,318,591
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar	29,922
Esas faaliyetlerden alacaklar - brüt	9,348,513
Sigortacılık faaliyetlerinden alacaklar karşılığı	(1,180,492)
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar karşılığı	(29,922)
Vadesi gelmiş bulunan ve henüz vadesi gelmeyen alacaklar için ayrılan şüpheli alacak tutarları	(1,210,414)
Esas faaliyetlerden alacaklar - net	8,138,099

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

12.2 İşletmenin ortaklar, iştirakler ve bağı ortaklıklarla olan alacak - borç ilişkisi:

İlişkili taraflar ile olan işlem ve bakiyeler 45 no'lu dipnotta detay olarak açıklanmıştır.

12.3 Alacaklar için alınmış olan ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı:

	30 Eylül 2008
Alınan teminat mektupları	47,320
Alınan ipotek senetleri	29,500
Nakit	29,215
Toplam	106,035

12.4 Yabancı paralarla temsil edilen ve kur garantisi olmayan alacak ve borçlar ile aktifte mevcut yabancı paraların ayrı ayrı tutarları ve YTL'ye dönüştürme kurları:

	30 Eylül 2008			
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	Tutar YTL
Kredi ve Alacaklar				
Dövizli Prim Alacağı	ABD Doları	226,363	1.2394	280,554
	Euro	32,656	1.8092	59,081
	CHF	18,113	1.1391	20,633
	JPY	5,306	0,011788	63
				360,331
Dövizli İkrarlar	ABD Doları	415,167	1.2316	511,320
	Euro	114,801	1.7978	206,390
				718,250

12.5 - 12.7 Krediler ve alacaklara ilişkin diğer açıklamalar:

Sigortacılık faaliyetlerinden alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2008
3 aya kadar	1,390,793
Toplam	1,390,793

Sigortacılık faaliyetlerinden alacak karşılığı dönem içerisinde hareket görmemiştir.

Şirket'in vadesini geçmiş ama şüpheli hale gelmemiş sigortalılardan ve acentelerden alacakları bulunmamaktadır.

13. Türev Finansal Araçlar

Yoktur.

14. Nakit ve Nakit Benzerleri

30 Eylül 2008 tarihinde sona eren altı aylık ara döneme ait nakit akış tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri 2.12 no'lu dipnotta açıklanmış olup Şirket'in banka mevduatlarının detayı aşağıda yer almaktadır:

	30 Eylül 2008
Kasa	5,246
Banka mevduatları	22,008,423
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar (kredi kartı)	7,416,082
Toplam	29,429,751

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

14. Nakit ve Nakit Benzerleri (Devamı)

30 Eylül 2008

Yabancı para mevduatlar	
- vadesiz mevduatlar	64,796
- vadeli mevduatlar	1,092,370
	1,157,166
YTL mevduatlar	
- vadesiz mevduatlar	362,182
- vadeli mevduatlar	20,249,234
	21,768,582
Faiz tahakkuku	239,841
Toplam	22,008,423

Şirket'in 30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla 5,005,096 YTL tutarında vadeli mevduatı Hazine Müsteşarlığı lehine blokedir.

Vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama faiz oranları:

	Yıllık faiz oranı (%)
YTL	21,84
ABD Doları	5,09
Euro	6,40
CHF	1,25

Yabancı para vadeli ve vadesiz mevduatlar:

	Yabancı para		YTL	
	Vadeli	Vadesiz	Vadeli	Vadesiz
ABD Doları	277,067	34,472	341,236	42,456
Euro	328,865	11,272	591,233	20,264
CHF	147,567	1,836	166,766	2,075
Toplam	753,499	47,580	1,099,235	64,795

15. Sermaye

Yasal Yedekler:

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş/çıkarılmış sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir. Yasal yedekler cari dönemde hareket görmemiştir.

Finansal Varlıkların Değerlemesi:

Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar özsermaye içinde "Finansal Varlıkların Değerlemesi" altında muhasebeleştirilir.

Finansal varlıkların değerlemesinin dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	55,589
Satılan veya itfa olan finansal varlıklardan kaynaklanan çıkışlar	(22,063)
Makul değer azalışı	(116,355)
Dönem sonu - 30 Eylül	(82,829)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

15. Sermaye (Devamı)

Dönem başı ve dönem sonunda bulunan hisse senetlerinin hareketleri aşağıdaki gibidir:

	Hisse Senedi Tipi	1 Ocak 2008		Yeni çıkarılan		İtfa edilen		30 Eylül 2008	
		Adet	Nominal YTL	Adet	Nominal YTL	Adet	Nominal YTL	Adet	Nominal YTL
Ödenmiş	Nama yazılı 47,200,000	37,700,000	37,700,000	9,500,000	9,500,000	-	-	47,200,000	
Ödenmemiş	Nama yazılı 2,240,000	-	-	2,240,000	2,240,000	-	-	2,240,000	
Toplam	- 49,440,000	37,700,000	37,700,000	11,740,000	11,740,000	-	-	49,440,000	

Dönem içerisinde arttırılan sermayeye ilişkin bilgiler 2.13 no'lu dipnotta yer almaktadır.

16. Diğer Yedekler ve İsteğe Bağlı Katılımın Sermaye Bileşeni

Özsermaye içerisinde yer alan diğer yedekler ile ilgili bilgi 15 no'lu dipnotta yer almaktadır.

17. Sigorta Borçları ve Reasürans Varlıkları

17.1 Şirketin hayat ve hayat dışı dallar için tesis etmesi gereken teminat tutarları ile varlıklar itibariyle hayat ve hayat dışı dallara göre tesis edilmiş teminat tutarları:

30 Eylül 2008

Hayat dalları için tesis edilmesi gereken teminat tutarı	39,196,058
Hayat dalları için tesis edilen teminat tutarı(*)	40,948,915
Hayat dışı dallar için tesis edilmesi gereken teminat tutarı	429,688
Hayat dışı dallar için tesis edilen teminat tutarı(*)	305,939

(*) Sigortacılık Kanunu'na istinaden çıkarılan ve 7 Ağustos 2007 tarih ve 26606 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Mali Bünyelerine İlişkin Yönetmeliğinin 4. maddesi gereğince, sigorta şirketleri ile hayat ve ferdi kaza branşında faaliyet gösteren emeklilik şirketleri, sermaye yeterliliği hesabı sırasında bulunan gerekli özsermaye miktarının üçte birine denk düşen Minimum Garanti Fonu tutarını sermaye yeterliliği hesabı döneminde teminat olarak tesis etmekle yükümlü kılınmıştır.

17.2 Şirketin hayat poliçe adetleri ile dönem içinde giren, ayrılan hayat ve mevcut hayat sigortalıların adet ve matematik karşılıkları:

	Adet	Matematik karşılık
Giren	114,254	10,579,699
Ayrılan	46,431	5,509,701
30 Eylül 2008 tarihi itibariyle mevcut	200,908	39,000,575

17.3 Hayat dışı sigortalara dallar itibariyle verilen sigorta teminatı tutarı: 4 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17.4 Şirketin kurduğu emeklilik yatırım fonları ve birim fiyatları:

Fon Adı	30 Eylül 2008 Birim Fiyatı
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Fonu	0.023336
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Fonu	0.021293
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Döviz Cinsinden Yatırım Araçları Fonu	0.013009
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Fonu (*)	0.020328
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Fonu	0.019166
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Döviz Cinsi Kamu Borçlanma Araçları Fonu	0.01132
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Emanet Likit Karma Fonu	0.017976
Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Fonu (**)	0.010882
(*) 25 Mart 2008 tarihinde alınan yönetim kurulu kararı doğrultusunda "Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. İhtisaslaşmış İMKB Ulusal 30 Endeks Emeklilik Yatırım Fon"u ünvanının; Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Fonu" olarak değiştirilmiştir.	
(**) 20 Haziran 2007 tarihinde alınan yönetim kurulu kararıyla kurulan "Fortis Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu"7 Mayıs 2008 tarihinde halka arz olunmuştur.	

17.5 Portföydeki katılım belgeleri ve dolaşımdaki katılım belgeleri adet ve tutar:

30 Eylül 2008

Fon Adı	Adet	Tutarı
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Fonu	5,277,176,055	123,147,865
Para Piyasası Likit Kamu Fonu	2,334,517,467	49,708,185
Gelir Amaçlı Döviz Cinsinden Yatırım Araçları Fonu	649,170,993	8,445,242
Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Fonu	643,780,898	13,087,009
Esnek Fon	455,465,243	8,729,344
Gelir Amaçlı Döviz Cinsinden Kamu Borçlanma Araçları Fonu	920,311,952	10,417,823
Para Piyasası Emanet Likit Karma Fonu	78,582,935	1,412,629
Toplam	10,359,005,543	214,948,097

Portföydeki (Dolaşımda Olmayan) Katılım Belgeleri

Fon Ünvanı	Adet	Fon Toplam Değeri	Fon Fiyatı
Gruplara Yönelik Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	40,000,000	435,263	0.010882

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17.6 Dönem içinde giren, ayrılan, iptal edilen ve mevcut bireysel emeklilik ve grup emeklilik katılımcılarının adet ve portföy tutarları:

	30 Eylül 2008	
Bireysel Emeklilik	Adet	Portföy tutarı
Giren	24,485	54,943,626
Ayrılan	12,892	27,721,911
Mevcut	82,425	197,621,280
Grup Emeklilik		
Giren	1,881	1,442,824
Ayrılan	732	2,205,675
Mevcut	6,159	17,326,817
Toplam mevcut (47.5 no'lu dipnot)	88,584	214,948,097

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17.7 Kar paylı hayat sigortalarında kar payının hesaplanmasında kullanılan değerlendirme yöntemleri:

Portföye alınan varlıklar alış fiyatlarıyla kayıtlara alınmaktadır. Yabancı para cinsinden varlıkların alış fiyatı alım günündeki TCMB efektif satış kurundan YTL'ye çevrilmiştir. Borsada işlem gören varlıklar değerlendirme gününde borsada oluşan en son seans ağırlıklı ortalama fiyatlarından değerlendirilmektedir. Değerleme gününde borsada işlem görmeyen hisse senetleri son işlem tarihindeki borsa fiyatıyla, borçlanma araçları ise son işlem tarihindeki borsa fiyatının iç verim esasına göre değerlendirme gününe getirilmesi suretiyle değerlendirilmektedir. Yabancı para birimine dayalı para ve sermaye piyasası araçları, değerlendirme gününde ilgili borsalarda oluşan en son fiyatların ilgili oldukları yabancı paranın TCMB efektif satış kuru ile çarpılması suretiyle fon portföyünde bulunan yatırım fonu katılma belgeleri açıklanan günlük fiyatları ile değerlendirilmektedir.

17.8 Dönem içinde yeni giren bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

1 Ocak - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	20,843	18,059,667	17,352,109
Kurumsal	1,704	858,413	855,222
Toplam	22,547	18,918,080	18,207,331

1 Temmuz - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	6,099	4,388,849	4,287,065
Kurumsal	536	117,012	116,498
Toplam	6,635	4,505,861	4,403,564

17.9 Dönem içinde başka şirketten gelen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

1 Ocak - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	3,642	37,364,745	37,331,792
Kurumsal	127	404,341	404,236
Toplam	3,769	37,769,086	37,736,028

1 Temmuz - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	1,348	13,823,868	13,820,703
Kurumsal	53	123,164	123,071
Toplam	1,401	13,947,032	13,943,774

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17.10 Dönem içinde şirketin hayat portföyünden bireysel emekliliğe geçen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

Yoktur.

17.11 Dönem içinde şirketin portföyünden ayrılan başka şirkete geçen veya başka şirkete geçmeyen her ikisi birlikte bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

1 Ocak - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	12,842	25,230,572	23,958,055
Kurumsal	732	1,895,709	1,886,186
Toplam	13,574	27,126,281	25,844,241

1 Temmuz - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt katılım payı	Net katılım payı
Bireysel	4,431	9,525,570	9,062,165
Kurumsal	280	585,836	582,322
Toplam	4,711	10,111,406	9,644,487

17.12 Dönem içinde yeni giren hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları ferdi ve grup olarak dağılımları:

1 Ocak - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt prim	Net prim tutarı
Bireysel	104,503	13,684,038	11,430,835
Grup	9,751	642,531	620,875
Toplam	114,254	14,326,569	12,051,710

1 Temmuz - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt prim	Net prim tutarı
Bireysel	14,910	3,134,807	2,598,756
Grup	3,263	211,501	211,365
Toplam	18,173	3,346,308	2,810,121

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17.13 Dönem içinde portföyden ayrılan hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları matematik karşılıklarının tutarlarının ferdi ve grup olarak dağılımları:

1 Ocak - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt prim	Net prim tutarı	Matematik karşılık
Bireysel	40,623	6,028,958	5,616,998	3,813,370
Grup	5,808	348,546	314,694	-
Toplam	46,431	6,377,504	5,931,692	3,813,370

1 Temmuz - 30 Eylül 2008

	Adet	Brüt prim	Net prim tutarı	Matematik karşılık
Bireysel	15,016	1,896,060	1,739,449	1,136,965
Grup	415	29,377	28,320	-
Toplam	15,431	1,925,437	1,767,769	1,136,965

17.14 Dönem içinde hayat sigortalılarına kar payı dağıtım oranı:

1 Ocak - 30 Eylül 2008

	Ray Fonu	Doğan Emeklilik Fonu	İdeal Hayat Fonu
USD	3.63%	3.67%	3.34%
EURO	3.16%	3.19%	2.99%
YTL	13.40%	13.40%	12.37%

1 Temmuz - 30 Eylül 2008

	Ray Fonu	Doğan Emeklilik Fonu	İdeal Hayat Fonu
USD	0.74%	0.86%	0.94%
EURO	0.74%	0.86%	1.36%
YTL	4.24%	4.24%	4.26%

17.15 - 17.19 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülükler ile ilgili diğer gerekli açıklamalar:

Muallak hasar karşılığı:

	Brüt	Resürans payı	Net
Dönem başı - 1 Ocak	745,626	(117,291)	628,335
Ödenen hasar	(5,070,170)	360,030	(4,710,139)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

Artış	5,267,175	(430,950)	4,836,225
- Cari dönem muallak hasarları	5,257,603	(430,950)	4,826,653
- Geçmiş yıllar muallak hasarları	9,572	-	9,572
Dönem sonu - 30 Eylül	942,631	(188,211)	754,421
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasarlar (*)			198,294
Toplam			952,715

(*) Söz konusu karşılık net olarak hesaplanmaktadır.

Kazanılmamış primler karşılığı:

	2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net
Dönem başı - 1 Ocak	2,088,319	(129,451)	1,958,868
Net değişim	3,954,928	(137,230)	3,817,698
Dönem sonu - 30 Eylül	6,043.247	(266,681)	5,776,566

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla ertelenmiş komisyon giderleri ve gelirleri sırasıyla 2,001,466 YTL ve 93,779 YTL olup bilançoda gelecek aylara ait giderler ve gelecek aylara ait gelirler hesap kalemleri altında yer almaktadır.

Matematik karşılıklar

30 Eylül 2008

Hayat matematik karşılığı - birikimli poliçeler	22,489,225
Yatırım riski hayat sigortası poliçe sahiplerine ait poliçeler için ayrılan karşılık (Kar payı karşılığı)	2,379,546
Hayat matematik karşılığı - birikimli poliçeler	24,868,771
Hayat matematik karşılığı - birikimsiz poliçeler	14,131,804
Toplam hayat matematik karşılıkları - brüt	39,000,575
Toplam hayat matematik karşılıkları - reasürans payı	(733,020)
Toplam hayat matematik karşılıkları - net	38,267,555

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17.15 - 17.19 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülükler ile ilgili diğer gerekli açıklamalar (Devamı):

Hayat matematik karşılığı:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	33.930.577
Alınan primler	3.239.936
Portföy kur farkı geliri	1.083.632
Portföy yatırım geliri	1.412.161
Komisyon-şarjman ve risk primleri	(364.358)
İştira ve vade gelimi ödemeleri	(3.574.917)
Birikimsiz poliçelerin matematik karşılığındaki değişim	(2.730.601)
Birikimsiz portföy girişlerinin matematik karşılık tutarı	6.840.312
Birikimsiz portföy çıkışlarının matematik karşılık tutarı	(836.168)
Dönem sonu - 30 Eylül	39.000.575
Hayat matematik karşılığı reasürans payı	(733.020)
Dönem sonu - 30 Eylül - net	38.267.555

Yabancı para ile ifade edilen net teknik karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Muallak Hasar Karşılığı:

30 Eylül 2008			
Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	Tutar YTL
ABD Doları	97.859	1,2394	121.286
Euro	6.254	1,8092	11.315
			132.601

Hayat Matematik Karşılığı:

30 Eylül 2008			
Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	Tutar YTL
ABD Doları	15.408.378	1,2394	19.097.144
Euro	2.305.322	1,8092	4.170.788
CHF	336.417	1,1391	383.212
JPY	247.704	0,011788	2.920
			23.654.064

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

17. Sigorta Borçları ve Reasürans Varlıkları (Devamı)

30 Eylül 2008 tarihi itibariyle hasar gelişim tablosu:

Şirket'in Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'ne istinaden ödenen hasarlar üzerinden oluşturduğu hasar gelişim tablosu aşağıda yer almaktadır:

Kaza yılı	1 Temmuz 2002 - 30 Eylül 2003	1 Temmuz 2003 - 30 Eylül 2004	1 Temmuz 2004 - 30 Eylül 2005	1 Temmuz 2005 - 30 Eylül 2006	1 Temmuz 2006 - 30 Eylül 2007	1 Temmuz 2007 - 30 Eylül 2008	Ödenen Hasar
Kaza döneminde yapılan ödeme	2.209.310	3.059.727	4.517.627	8.782.594	8.330.847	6.033.352	32.933.457
1 yıl sonra	129.194	331.687	322.407	230.134	376.829	-	1.390.251
2 yıl sonra	198	2.746	59.347	14.231	-	-	76.522
3 yıl sonra	1.580	39.841	14.386	-	-	-	55.807
4 yıl sonra	-	137	-	-	-	-	137
5 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-
Toplam ödenen hasar	2.340.282	3.434.138	4.913.767	9.026.959	8.707.676	6.033.352	34.456.174

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca, Şirket'in branş bazında ayırdığı cari hesap dönemi muallak hasar ve tazminat karşılığı tutarı, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen aktüeryal zincirleme merdiven metodu ile branş bazında bulunan tutardan daha büyük olmasından dolayı ilave muallak hasar karşılığı ayrılmamıştır.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

18. Yatırım Anlaşması Yükümlülükleri

Yoktur.

19. Ticari ve Diğer Borçlar, Ertelenmiş Gelirler

30 Eylül 2008

Emeklilik faaliyetlerinden borçlar (47.5 no'lu dipnot)	13,287,339
Diğer çeşitli borçlar (47.1 no'lu dipnot)	874,793
Reasürörlere borçlar	354,979
Aracılara borçlar	642,937
Ertelenmiş komisyon gelirleri (17.15 no'lu dipnot)	93,779
Sigortalılara borçlar	2,993
Diğer ertelenmiş gelirler	35,436

Toplam **15,292,256**

İlişkili taraf bakiyeleri 45 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Yabancı para ile ifade edilen borçlar aşağıdaki gibidir:

Borçlar	30 Eylül 2008			Tutar YTL
	Döviz Cinsi	Döviz Tutarı	Kur	
ABD Doları		20,714	1.2316	25,511
CHF		11,929	1.1301	13,481
				38,992

20. Krediler

Yoktur.

21. Ertelenmiş Gelir Vergisi

Şirket ertelenen gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, bilanço kalemlerinde bu finansal tablolar ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

İleriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanan oran %20'dir.

Ertelenen vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla finansal tablolara alınır. Şirket, gelecekteki dönemlerde faydalanabileceği mali zararlardan ve bilançodaki geçici farklardan doğan ertelenen vergi varlıklarını, bu varlıkların gelecekteki kullanımının kuvvetle muhtemel olmaması nedeniyle kayıtlarına almamıştır.

30 Eylül 2008 tarihi itibarıyla birikmiş geçici farklar ve ertelenen vergi yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar 30 Eylül 2008	Ertelenen vergi yükümlülükleri 30 Eylül 2008
Ertelenen vergi yükümlülüğü		
Sabit kıymet amortisman farkı	371,713	(74,342)
Toplam ertelenen vergi yükümlülükleri	371,713	(74,342)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

21. Ertelenmiş Gelir Vergisi (Devamı)

Ertelenen vergi yükümlülüğünün dönem içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	(59,598)
Ertelen Vergi Gideri	(14,744)
Dönem sonu - 30 Eylül	(74,342)

Şirket, 32,604,061 YTL tutarındaki mali zarara karşılık, 6,520,812 YTL tutarındaki ertelenmiş vergi varlığını kayıtlara yansıtmamıştır. Ertelenmiş vergi varlığı hesaplanmamış mahsup edilebilir mali zararların vade dağılımı aşağıdaki gibidir:

2008	2,862,987
2009	10,917,584
2010	3,739,466
2011	5,331,247
2012	7,583,814
2013	2,168,963
	32,604,061

22. Emeklilik Sosyal Yardım Yükümlülükleri

	2008
Kıdem tazminatı karşılığı	67,558
	67,558

Türk İş Kanunu'na göre, Şirket bir senesini doldurmuş olan ve Şirket'le ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002 tarihindeki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır.

Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 30 Haziran 2008 tarihi itibarıyla 2,173,18 YTL ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Şirket'in kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	30 Eylül 2008
İskonto oranı (%)	5.71
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	-
Finansal Danışman Kadrosu	65
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	-
Finansal danışman Harici Kadro	85

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Şirket'in kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren geçerli olan 2,173.18 YTL üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2008
Dönem başı - 1 Ocak	33,172
Dönem içinde ödenen	(62,619)
Cari dönemde ayrılan karşılık tutarı	97,005
Dönem sonu - 30 Eylül	67,558

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

23. Diğer Yükümlülükler ve Masraf Karşılıkları

Pasifte yer almayan taahhütler 43 no'lu dipnotta açıklanmıştır.
Alınan garanti ve teminatlar 12.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Diğer Karşılıklar:

30 Eylül 2008

Personel primleri karşılığı	1,111,071
Kullanılmayan izin karşılığı	227,048
Dava karşılıkları	90,465
Masraf karşılıkları	490,250
Diğer	43,799
Toplam	1,962,633

24. Net Sigorta Prim Geliri

Yazılan primlerin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net
Hayat	17,571,234	(2,278,977)	15,292,257
Kaza	4,231,344	(242,518)	3,988,826
Toplam prim geliri	21,802,578	(2,521,495)	19,281,083
	1 Temmuz - 30 Eylül 2008		
	Brüt	Reasürans payı	Net
Hayat	4,379,062	(515,948)	3,863,114
Kaza	3,666,670	(150,973)	3,515,697
Toplam prim geliri	8,045,732	(666,921)	7,378,811

25. Aidat (Ücret) Gelirleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Yönetim gider kesintisi geliri	3,232,758	1,048,878
Fon işletim gelirleri	3,256,662	
1,254,462		
Giriş aidatı gelirleri	2,846,825	890,437
Toplam	9,336,245	3,193,777

26. Yatırım Gelirleri

Riski Şirkete Ait Finansal Varlıklar

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Satılmaya hazır finansal varlıklar		
Faiz geliri	1,196,537	437,190
Net satış geliri	19,080	-
Nakit ve nakit benzerleri		
Faiz geliri	2,533,670	1,048,001
İkrazlar		
Faiz geliri	47,148	14,638
Diğer gelirler	36,598	25,347
Toplam	3,833,033	1,525,176

Riski Hayat Poliçesi Sahiplerine Ait Finansal Varlıklar

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Faiz geliri	2,051,562	-
Net satış geliri	27,528	15,748
Makul değer farkı gideri	(383,019)	(8,477)
Nakit ve nakit benzerleri		
Faiz geliri	667,615	(23,083)
Toplam	2,363,686	(15,812)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

Hayat branşı yatırım gelirleri içerisinde 1,219,427 YTL tutarında kambiyo karı bulunmaktadır (1 Temmuz - 30 Eylül 2008: 141,914 YTL kambiyo zararı).

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal Varlıkların Net Tahakkuk Gelirleri

Satılmaya hazır finansal varlıklardan elde edilen gerçekleşen kazanç ve kayıplara ilişkin bilgiler 11 ve 15 no'lu dipnotlarda açıklanmıştır.

28. Makul Değer Farkı Gelir Tablosuna Yansıtılan Aktifler

Makul değer farkı gelir tablosuna yansıtılan aktiflere ilişkin gelir ve giderlerle ilgili bilgiler 26 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

29. Sigorta Hak ve Talepleri

17 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

30. Yatırım Anlaşması Hakları

Yoktur.

31. Zaruri Diğer Giderler

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri - hayat dışı	426,328	196,257
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri - hayat	6,781,546	2,393,122
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri - bireysel emeklilik	16,363,754	6,095,099
Toplam	23,571,628	8,684,478

32. Gider Çeşitleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Personel giderleri	12,183,381	4,337,309
Üretim komisyonu giderleri	7,031,147	2,784,131
Kira giderleri	737,156	271,277
Teknik destek giderleri	626,504	201,405
Haberleşme ve iletişim giderleri	609,668	283,862
Danışmanlık giderleri	446,080	142,115
Ofis malzeme giderleri	433,145	138,407
Seyahat giderleri	353,146	118,263
Reklam ve pazarlama giderleri	277,008	78,742
Vergi, resim ve harç giderleri	283,168	97,408
Bakım ve onarım giderleri	238,553	76,042
Diğer giderler	1,213,844	438,245
Reasürans komisyon geliri	(861,174)	(282,727)
Toplam	23,571,626	8,684,479

33. Çalışanlara Sağlanan Fayda Giderleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Maaş ödemesi	6,275,815	2,203,060
Prim ödemesi	2,666,467	952,510
Personel yemek ve servis ücretleri	761,415	261,473
Özel sigorta ve emeklilik aidatları	524,987	171,306
Kıdem tazminatı	62,619	22,711
İhbar tazminatı	41,708	9,752
İzin tazminatı	33,170	16,289
Diğer	1,817,201	700,208
Toplam (32 no'lu dipnot)	12,183,382	4,337,309

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

33. Çalışanlara Sağlanan Fayda Giderleri (Devamı)

Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı 1.6 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Şirket'in hisse bazlı ödeme işlemi bulunmamaktadır.

34. Finansal Maliyetler

34.1 Dönemin tüm finansman giderleri: Yoktur.

- 34.1.1 Üretim maliyetine verilenler: Yoktur.
34.1.2 Sabit varlıkların maliyetine verilenler: Yoktur.
34.1.3 Doğrudan gider yazılanlar: Yoktur.

34.2 Dönemin finansman giderlerinden ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmı (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.): Yoktur.

34.3 Ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle yapılan satış ve alışlar (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.): 45 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

34.4 Ortaklar bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları % 20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir.): 45 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

35. Gelir Vergileri

30 Eylül 2008 tarihinde sona eren ara döneme ait gelir tablosunda yer alan vergi varlık ve yükümlülükleri ile vergi gelir ve giderleri aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 30 Eylül 2008
Cari dönem kurumlar vergisi	-
Ertelenmiş vergi geliri	9,498
Toplam vergi geliri	9,498
Vergi	-
Peşin ödenen vergi ve fonlar	159,899
Toplam	159,899
Ertelenen vergi yükümlülüğü	(74,342)
Ertelenen vergi yükümlülüğü (21 no'lu dipnot)	(74,342)

Şirket'in cari dönem kurumlar vergisi bulunmamaktadır.

36. Net Kur Değişim Gelirleri

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Yatırım gelirleri/(giderleri)	68,770	(62,116)
Teknik gelirler	1,219,427	(141,915)
Toplam	1,288,197	(204,031)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

37. Hisse Başına Kazanç

Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları: 0.0799 YTL kayıp (1 Temmuz - 30 Eylül 2008: 0,0246 YTL kayıp).

Hisse başına kayıp miktarı, net dönem zararının Şirket hisselerinin dönem içindeki ağırlıklı ortalama pay adedine bölünmesiyle hesaplanır.

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Net dönem zararı	(3,519,101)	(1,159,026)
Beheri 1 YTL nominal değerli hisselerin ağırlıklı ortalama adedi	44,033,333	47,200,000
Hisse başına kayıp (YTL)	(0.0799)	(0.0246)

38. Hisse Başı Kar Payı

Şirket, 30 Eylül 2008 tarihi itibariyle temettü dağıtımını yapmamıştır.

39. Faaliyetlerden Yaratılan Nakit

Nakit akım tablosunda gösterilmiştir.

40. Hisse Senedine Dönüştürülebilir Tahvil

Yoktur.

41. Paraya Çevrilebilir İmtiyazlı Hisse Senetleri

Yoktur.

42. Riskler

30 Eylül 2008

Şirket aleyhine açılan hasar davaları (*)	298,803
Şirket aleyhine açılan iş davaları	90,465

(*) Söz konusu davalar, muallak hasarlar içerisinde takip edilmekte olup muallak hasarların hareket tablosu 17 no'lu dipnotta yer almaktadır. Söz konusu karşılıkların net tutarı 191,126 YTL'dir.

43. Taahhütler

30 Eylül 2008

Yurtiçi verilen banka teminat mektupları	39,627
--	--------

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarları:

30 Eylül 2008

Menkul değerler cüzdanı (*)	24,923,915
Bankalar	16,330,939

Toplam **41,254,854**

(*) Menkul kıymetler 30 Eylül 2008 tarihi itibariyle Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası fiyatları ile değerlendirilmiş tutarlar üzerinden bloke edilmiş olup borsa rayiçleri 25,205,179 YTL'dir (11.1 no'lu dipnot).

44. İşletme Birleşmeleri

Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

45. İlişkili Taraflarla İşlemler

Fortis Grubu şirketleri ile Şirket'in iştirakleri ve üst yönetimi bu finansal tablolar açısından ilişkili şirketler olarak tanımlanmıştır.

30 Eylül 2008

İlişkili şirketlerden alacaklar

Fortis Bank A.Ş	1,452
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş	4,277
Fortis Ticaret Factoring A.Ş	2,241
	7,970

Banka Mevduatları

Fortis Bank A.Ş	3,234,231
	3,234,231

Diğer Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar

Fortis Bank A.Ş	7,416,082
	7,416,082

Diğer Borçlar

Fortis Bank A.Ş	850,559
Fortis Portföy Yönetimi A.Ş	103,072
Fortis Ticaret Finansal Kiralama A.Ş	89
	953,720

Verilen Teminat Mektupları

Fortis Bank A.Ş	31,163
	31,163

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Alınan primler		
Fortis Bank A.Ş	377,622	(1,245)
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş	6,566	(314)
Fortis Ticaret Finansal Kiralama A.Ş	5,493	22
Fortis Ticaret Factoring A.Ş	3,626	104
Fortis Portföy Yönetimi A.Ş	2,014	-
	395,321	(1,434)

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

45. İlişkili Taraflarla İşlemler (Devamı)

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Vadeli Mevduat Faiz Gelirleri		
Fortis Bank A.Ş.	245,962	97,895
	245,962	97,895
Ödenen komisyonlar		
Fortis Bank A.Ş.	6,211,446	2,948,763
	6,211,446	2,948,763
Diğer Giderler		
Fortis Portföy Yönetimi A.Ş. (*)	788,492	300,548
Fortis Bank A.Ş. (**)	626,504	201,405
	1,414,996	501,953

(*) Fortis Portföy A.Ş.'ye ödenen portföy işletim bedelinden oluşmaktadır.

(**) Bu tutar Fortis Bank A.Ş.'ye ödenen teknik destek hizmet bedelini içermektedir.

45.1 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklardan alacaklar nedeniyle ayrılan şüpheli alacak tutarları ve bunların borçları: Yoktur.

45.2 Şirket ile dolaylı sermaye ve yönetim ilişkisine sahip iştirakler ve bağlı ortaklıkların dökümü, iştirakler ve bağlı ortaklıklar hesabında yer alan ortaklıkların isimleri ve iştirak ve oran ve tutarları, söz konusu ortaklıkların düzenlenen en son Finansal tablolarında yer alan dönem karı veya zararı, net dönem karı veya zararı ile bu Finansal tabloların ait olduğu dönem, Kurulumuz standartlarına göre hazırlanıp hazırlanmadığı, bağımsız denetime tabi tutulup tutulmadığı ve bağımsız denetim raporunun olumlu, olumsuz ve şartlı olmak üzere hangi türde düzenlendiği:

30 Eylül 2008

	Kayıtlı değer	İştirak oranı %
Emeklilik Gözetim Merkezi	263,223	9.09
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	145	0.0008
3D Güvenlik ve Organizasyon Tic. A.Ş.	100	0.2
	263,468	

	Endekslenmiş (%)	Defter Maliyet	Defter Değeri	30 Eylül 2008		Toplam varlıkyükümlülük	Toplam satış	Net kar/ (zarar)	
				Bağımsız denetim rapor görüşü	Finansal tablo dönemi				
Emeklilik Gözetim Merkezi	9.09	263,223	263,223	-	30.09.2008	4,455,734	553,406	2,782,055	313,236
Fortis Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	0.0008	145	145	-	30.09.2008	52,352,291	10,354,226	9,756,987	2,403,288
3D Güvenlik ve Organizasyon Tic. A.Ş.	0.2	100	100	-	30.09.2008	271,980	8,018	109,480	(2,209)
		263,468	263,468						

45.3 İştirakler ve bağlı ortaklıklarda içsel kaynaklardan yapılan sermaye arttırımı nedeniyle elde edilen bedelsiz hisse senedi tutarları: Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

- 45.4 Taşınmazlar üzerinde sahip olunan aynı haklar ve bunların değerleri: Yoktur.
- 45.5 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklar lehine verilen garanti, taahhüt, kefalet, avans, ciro gibi yükümlülüklerin tutarı: Yoktur.
46. Bilanço Tarihinden Sonra Ortaya Çıkan Olaylar
- Yoktur.
47. Diğer
- 47.1 Finansal tablolardaki “diğer” ibaresini taşıyan hesap kalemlerinden dahil olduğu grubun toplam tutarının %20’sini veya bilanço aktif toplamının % 5’ini aşan kalemlerin ad ve tutarları:
- 30 Eylül 2008**
- a) Diğer Nakit ve Nakit Benzeri Varlıklar:
Kredi kartı alacakları	7,416,082
	7,416,082
- b) Diğer Borçlar:
SSK prim ödemesi için alınan faizsiz krediler	503,757
Satıcılara Borçlar	341,821
Depozito ve teminatlar	29,215
	874,793
- c) Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yükümlülükler:
Geçici Hayat Tahsilatları	34,950
Diğer	121,603
	156,553
- 47.2 “Diğer Alacaklar” ile “Diğer Kısa veya Uzun Vadeli Borçlar” hesap kalemi içinde bulunan ve bilanço aktif toplamının yüzde birini aşan, personelden alacaklar ile personele borçlar tutarlarının ayrı ayrı toplamları: Yoktur.
- 47.3 Nazım hesaplarda takip edilen rücu alacaklarına ilişkin tutarlar: Yoktur.
- 47.4 Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarlarını ve kaynakları gösteren açıklayıcı not: Yoktur.

FORTİS EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş.
30 EYLÜL 2008 TARİHİNDE SONA EREN ARA HESAP DÖNEMİNE AİT
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI DİPNOTLAR
(Para birimi aksi belirtilmedikçe Yeni Türk Lirası (YTL) olarak gösterilmiştir.)

47.5 Hazine Müsteşarlığı tarafından sunumu zorunlu kılınan bilgiler

Dönemin reeskont ve karşılık giderleri:

	1 Ocak - 30 Eylül 2008	1 Temmuz - 30 Eylül 2008
Teknik karşılık giderleri/(gelirleri):		
Kazanılmamış primler karşılığı	3,817,698	2,518,042
Muallak hasar ve tazminat karşılığı	249,170	(141,368)
Hayat matematik karşılığı	4,600,422	270,934
Diğer karşılıklar giderleri/(gelirleri):		
Personel jestiyon karşılığı	969,293	534,293
Satış primleri karşılığı	141,779	(67,690)
Dava karşılığı	48,073	-
İzin ücret karşılığı	14,310	60,042
Ertelenmiş vergi karşılığı	74,342	24,242

Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar ve borçlar:

	30 Eylül 2008
a) Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar-kısa vadeli	
Satış emirleri	5,912,191
Emeklilik fonları sermaye avansı	435,263
Fon işletim gideri kesintisi	429,047
Katılımcılardan alacaklar	407,346
	7,183,847
b) Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar-uzun vadeli	
Saklayıcı şirketten alacaklar	180,376,039
	180,376,039
c) Emeklilik faaliyetlerinden borçlar-kısa vadeli	
Alım emirleri	12,306,979
Aracılara borçlar	480,361
Katılımcılar geçici hesabı	390,402
Portföy yönetim şirketine borçlar	102,499
Diğer	7,098
	13,287,339
d) Emeklilik faaliyetlerinden borçlar-uzun vadeli	
Katılımcılara borçlar	214,948,097
	214,948,097

Ek 1 - KAR DAĞITIM TABLOSU

	Dipnot	Cari Dönem
I. DÖNEM KARININ DAĞITIMI		
1.1. DÖNEM KARI		
1.2. ÖDENECEK VERGİ VE YASAL YÜKÜMLÜLÜKLER		
1.2.1. Kurumlar Vergisi (Gelir Vergisi)		
1.2.2. Gelir Vergisi Kesintisi		
1.2.3. Diğer Vergi ve Yasal Yükümlülükler		
A NET DÖNEM KARI (1.1 - 1.2)		
1.3. GEÇMİŞ DÖNEMLER ZARARI (-)		
1.4. BİRİNCİ TERTİP YASAL AKÇE		
1.5. ŞİRKETTE BIRAKILMASI VE TASARRUFU ZORUNLU YASAL FONLAR (-)		
B DAĞITILABİLİR NET DÖNEM KARI [(A - (1.3 + 1.4 + 1.5)]		
1.6. ORTAKLARA BİRİNCİ TEMETTÜ (-)		
1.6.1. Hisse Senedi Sahiplerine		
1.6.2. İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine		
1.6.3. Katılma İntifa Senedi Sahiplerine		
1.6.4. Kara İştirakli Tahvil Sahiplerine		
1.6.5. Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi Sahiplerine		
1.7. PERSONELE TEMETTÜ (-)		
1.8. KURUCULARA TEMETTÜLER (-)		
1.9. YÖNETİM KURULUNA TEMETTÜ (-)		
1.10. ORTAKLARA İKİNCİ TEMETTÜ (-)		
1.10.1. Hisse Senedi Sahiplerine		
1.10.2. İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine		
1.10.3. Katılma İntifa Senedi Sahiplerine		
1.10.4. Kara İştirakli Tahvil Sahiplerine		
1.10.5. Kar ve Zarar Ortaklığı Belgesi Sahiplerine		
1.11. İKİNCİ TERTİP YASAL YEDEK AKÇE (-)		
1.12. STATÜ YEDEKLERİ (-)		
1.13. OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER		
1.14. DİĞER YEDEKLER		
1.15. ÖZEL FONLAR		
II. YEDEKLERDEN DAĞITIM		
2.1. DAĞITILAN YEDEKLER		
2.2. İKİNCİ TERTİP YASAL YEDEKLER (-)		
2.3. ORTAKLARA PAY (-)		
2.3.1. Hisse Senedi Sahiplerine		
2.3.2. İmtiyazlı Hisse Senedi Sahiplerine		
2.3.3. Katılma İntifa Senedi Sahiplerine		
2.3.4. Kâra İştirakli Tahvil Sahiplerine		
2.3.5. Kâr ve Zarar Ortaklığı Belgesi Sahiplerine		
2.4. PERSONELE PAY (-)		
2.5. YÖNETİM KURULUNA PAY (-)		
III HİSSE BAŞINA KAR		
3.1. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
3.2. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		
3.3. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
3.4. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		
IV. HİSSE BAŞINA TEMETTÜ		
4.1. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
4.2. HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		
4.3. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE		
4.4. İMTİYAZLI HİSSE SENEDİ SAHİPLERİNE (%)		

30 Eylül 2008 tarihinde sona eren altı aylık cari dönemle ilgili kar dağıtım olmadığından kar dağıtım tablosu hazırlanmamıştır.